

Suomen kestävän kasvun ohjelma

**Nuorten mielen hyvinvoinnin tuki työ-
elämässä ja työelämän siirtymävaiheessa –
Mielihyvin duunissa 2.0**

Loppuraportti

Mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja
tuottavuuden edellytyksenä

17.4.2026

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asiakirjan tiedot

Asiakirja sisältää loppuraportin projektin osalta seuraavan	Nuorten mielen hyvinvoinnin tuki työelämässä ja työelämän siirtymävaiheessa - Mielihyvin duunissa 2.0		
Pilari ja investointi, jota loppuraportti koskee	Pilari 3, investointi Mielen terveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä		
Sopimuksen tai valtionavustuspäätöksen Vahva-nro	(VN/28633/2024)		
Hankkeen päätoteuttaja	Silta-Valmennusyhdistys		
Laatija / yhteyshenkilö	Mira Roine	Yhteystiedot (pnr ja sposti)	0408682127, mira.roine @siltavalmennus.fi

Sisällysluettelo

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista.....	4
2 Hankkeen tausta.....	5
3 Hankkeen tavoitteet	7
4 Hankkeen toimeenpano	7
4.1 Hankkeen toimijat.....	7
4.2 Nuorten osallistaminen hankkeen toimenpiteisiin	8
4.3 Toteutuneet toimenpiteet.....	10
4.4 Yhteistyö	11
4.5 Raportointi, seuranta ja aikataulu	11
5 Hankkeen tuotokset ja tulokset	15
5.1 Nuoria työllistävien työpaikkojen osaamisen vahvistaminen	15
5.1.1 Tuotokset.....	15
5.1.2 Tulokset	17
5.2 Hyvinvointialueiden mielenhyvinvointia tukevien rakenteiden kehittäminen	22
5.2.1 Tuotokset.....	23
5.2.2 Tulokset	26
5.3 Koulutussektorin tietoisuuden vahvistaminen	27
5.3.1 Tuotokset.....	28
5.3.2 Tulokset	31
5.4 Viestintätoimenpiteet	33
6 Hankkeen vaikutukset ja vaikuttavuus.....	36
6.1 Ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvien vaikutusten ennakoivaa arviointia	36
7 Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen.....	42
7.1 Menetelmien käytön juurtuminen	42
7.2 Ratkaisut rakenteiden kehittämiseksi.....	43
8 Jatkotoimenpiteet ja pohdinta.....	44
Lähteet.....	47
Liitteet	49

1 Tiivistelmä hankkeen tuloksista

Hankkeessa tavoitettiin 522 eri työpaikkaa ja 1264 henkilöä erilaisiin toimenpiteisiin (koulutuksiin, webinaareihin ja valmennuskokonaisuuksiin työyhteisöissä). Toimenpiteillä pyrittiin vahvistamaan työpaikkojen valmiuksia tukea nuoren työntekijän mielen hyvinvointia. Tavoitteeksi asetettu 400 hankkeeseen osallistuvaa työpaikkaa ylittyi merkittävästi.

Hankkeen pilottihyvinvointialueilla toteutettiin ja mallinnettiin toimia, joita käyttämällä hyvinvointialueet voivat edistää nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria. Työskentelyn pääkohdista laadittiin [geneerinen toimintamallikuvaus](#) ("Askelmerkkejä"). Kuntoutussäätiön kehittävän arvioinnin tuella. Osana hyvinvointialueiden mielen hyvinvointia tukevien rakenteiden kehittämistä pilotoitiin ja mallinnettiin myös [toimintatapa nuorten osallisuuden varmistamiseksi työkyvyn ja työllistämisen tuen palveluiden kokonaisuudessa](#). Hankkeen päättyessä nuorten osallisuuden varmistava toimintatapa juurrutettiin pilottialueen monialaisen toimijaverkoston pysyviin yhteistyörakenteisiin. Toimintamallia levitettiin laajalti myös muiden alueiden sovellettavaksi.

Koulutussektorin osaamista vahvistettiin pilotoimalla ja jatkokehittämällä Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmiä oppilaitoksissa ja opiskeluhuollossa. Pilottien mallinnettuja kokemuksia hyödynnettiin myös HUS:n koordinoimassa työskentelyssä. Tässä työskentelyssä jatkokehitettiin Mielenterveystalo.fi-sivustoille nuorten mielenterveyden tukemiseksi Mielihyvin duunissa -materiaalit ja konsortion muun laaja-alaisen osaamisen yhdistävät uudet sisältöosiot, jotka on suunnattu [oppilaitostoimijoille ja työpaikkaohjaajille](#) sekä [opiskelijoille](#). Kaikille Suomen toisen asteen ammatillisille oppilaitoksille tarjottiin infoja ja koulutuksia tukemaan Mielenterveystalo.fi -sivuston uusien sisältöosioiden käyttöönottoa ja hyödyntämistä.

Nuorten osallisuus toteutui hankkeen kaikkia toimenpiteitä läpileikkaavasti nuorten lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Nuorilla oli mahdollisuus osallistua kehittämistyöhön tasavertaisina toimijoina hankkeen asiantuntijoiden rinnalla. He voivat esimerkiksi valmistella puheenvuoroja työpaikoille tarjottuihin koulutuksiin tai ideoida ja toteuttaa sisältöjä alueellisiin ja valtakunnallisiin levittämistilaisuuksiin (esim. SuomiAreena2025). Nuoret osallistuivat myös hankekonsortion monialaisessa yhteistyössä kootun Mielenterveystalo.fi -sivuston sisältökokonaisuuksien kehittämiseen. Nuorten osallistumisen omaehtoisuus varmistettiin siten, että nuorten oli mahdollista osallistua hankkeen teemojen käsittelyyn tai kehittämistyöhön aina oman tilanteensa ja työ- ja toimintakykynsä mukaan. Osallistumisen helpottamiseksi nuorilta ei kerätty henkilö- tai muita tietoja, vaan kehittämisessä oli mahdollista olla mukana anonyymisti.

2 Hankkeen tausta

Hankkeen taustalla on nuorten mielenterveyshaasteiden yleistyminen, joka on näkynyt jo pidemmän aikaa siinä, että mielenterveyssyistä johtuvat poissaolot lisääntyvät niin työpaikoilla kuin oppilaitoksissakin (mm. Blomgren & Perhoniemi 2024; Väänänen ym., 2025; Korkeamäki ym., 2023;). Voimakkaimmin mielenterveyshaasteet näkyvät naisten sekä nuorten alle 35-vuotiaiden ryhmissä (esim. Blomgren & Perhoniemi 2024). Erityisesti ihmisvälitteisen työn ammateissa (kuten palvelu- ja hoitoalalla) on kohonnut riski mielenterveysongelmille ja niihin liittyville sairauspoissaoloille (Kouvonen ym. 2024; Väänänen ym., 2025). Sote-alan työn veto- ja pitovoima on heikentynyt tasaisesti koko 2000-luvun, ja erityisesti nuoret työntekijät kokevat työkykynsä heikentyneen. Työnantajasektoreittain tarkasteltuna julkisen sektorin työ näyttää yksityistä sektoria useammin henkisesti raskaana: esimerkiksi hyvinvointialueilla nimenomaan nuoret työntekijät kokevat henkisen työkykynsä muita heikommaksi. (Laitinen ym., 2024; Pekkarinen ym. 2024.)

Nuorten mielenterveysongelmien lisääntyminen näkyy työelämän lisäksi jo ammattiin johtavissa opinnoissa. Ammatillisten toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden kokema ahdistuneisuus on lähes kaksinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Tämä koskee erityisesti tyttöjä. Koronapandemian seurauksena yleistynyt etäopiskelu kasvatti opiskelijoiden arjen hallinnan ja mielenterveyden ongelmien määrää (Laamanen ym. 2023). Sekä työelämän tuottavuuden että inhimillisten tekijöiden näkökulmasta on tärkeä tarjota varhaista tukea mielenterveyden haasteita kohtaaville opiskelijoille, sillä mielenterveysoireilu on tutkitusti yhteydessä opintojen keskeyttämiseen ja vaikeuksiin työelämää kiinnittymisessä (esim. Korkeamäki ym. 2023).

Nyt raportoitava Nuorten mielen hyvinvoinnin tuki työelämässä ja työelämän siirtymävaiheessa - Mielihyvin duunissa 2.0 -hanke (jatkossa "Mielihyvin duunissa 2.0") jatkoi keskeisin osin vuosina 2023–2025 toteutetun Mielihyvin duunissa -hankkeen (VN/3679/2023) kehittämisprosessia. Mielihyvin duunissa -hankkeesta toteutettu osallistava arviointi osoitti, että hankkeessa valitut monitasoiset ja monimenetelmäiset toimintatavat ottavat huomioon nuorten osallisuuteen ja hyvinvoinnin edistämiseen tarvittavat näkökulmat (ks. Rossi, Husso & Toikkanen 2025). Arvioinnin tulosten perusteella hankkeessa toteutetut nuorten hyvinvointia edistävät toimet on helppo ottaa käyttöön oppilaitoksissa ja työpaikoilla, eivätkä ne vaadi suuria taloudellisia panostuksia. Tulosten perusteella erityisesti nuorten toimijuuden vahvistaminen on keskeisessä roolissa kestävää työelämää rakennettaessa. Nuorten toimijuuden ja osallisuuden mahdollistava työote haluttiin varmistaa myös tämän hankkeen kaikissa toimenpiteissä, joissa aiemmin kehitettyjen menetelmien ja koulutusten tietosisältöjen pilotoimista ja juurruttamista jatkettiin erityisesti koronasta kärsineiden alojen työpaikoille, hyvinvointialueille ja toisen asteen oppilaitoksiin (Hankesuunnitelma 2024). Nuorten elämässä tyypillistä on, että työnhaku-, työssäolo ja opiskelujaksot limittyvät. Tästä syystä tässäkin hankkeessa työskentely oppilaitosten, työpaikkojen ja työterveyshuollon kanssa nivottiin tiiviisti yhteen. Ennaltaehkäisevä työote oli tässä hankkeessa keskeisellä sijalla tavoitteiden toteuttamiseksi. Jotta nuorten mielenterveyttä pystytään tukemaan ennen kuin tilanteet kärjistyvät, on merkittävää, että nuori tai vasta työelämää siirtymässä oleva henkilö tulee kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi ja saa tukea ympäriltään (Isacsson ym. 2021). Ennaltaehkäisevään näkökulmaan kuuluu sekä opinnoissa että työyhteisössä positiivisen, moninaisuutta arvostavan ja

luottamuksellisen ilmapiirin rakentaminen, mikä pohjautuu voimavarakeskeiselle lähestymistavalle. Psykologisesti turvallisessa opiskelupaikassa ja työyhteisössä jokainen voi tuoda esiin ideoita ja keskeneräisiä ajatuksia, kysyä kysymyksiä, nostaa esiin huolia, pyytää apua ja myöntää virheitä ilman, että joutuu pelkäämään tulevansa nolatuksi tai vähätellyksi. Psykologisesti turvallinen ilmapiiri on keskeinen tekijä tukemaan opinnoissa ja työssä jaksamista sekä positiivista mielenterveyttä. Ennaltaehkäisevään näkökulmaan liittyy myös ennakkoluulojen tunnistaminen ja käsittely sekä moninaisuuden ymmärtäminen. Sillä tuetaan yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata työelämää.

Mielihyvin duunissa 2.0-hanketta toteutettiin osana Suomen kestävän kasvun ohjelmaa, jossa tavoitellaan työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi. Hanke oli osa ohjelman pilarin 3 Mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä -investointia, jonka päämääränä oli tukea työpaikkojen kykyä hallita mielenterveyttä ja työkykyä uhkaavia riskejä ja lisätä niitä tukevia voimavaroja. Ohjelman hankkeiden rahoitus tuli EU:n kertaluonteisesta Covid-19-pandemian aiheuttamien haittojen korjaamiseen tarkoitetusta elpymisvälineestä (Next Generation EU). (Kestävän kasvun ohjelma 2022–2026). Mielihyvin duunissa 2.0-hanke kohdentui pilarin 3 toimenpidekokonaisuuteen 1: Nuoret, työelämä ja mielenterveys. (Sosiaali- ja terveysministeriön hakuilmoitus 2024, VN/15534/2024). Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin vahvistamaan nuorten työkykyä tukevia rakenteita työpaikoilla ja koulutussektorilla tarjoamalla työkaluja ja osaamista nuorten työntekijöiden ja työelämään siirtymävaiheessa olevien nuorten opiskelijoiden tukemiseen.

Strategiatasolla Mielihyvin duunissa 2.0-hankkeen ennaltaehkäisevään työotteeseen perustuvat toimenpiteet kytkeytyivät keskeisesti Työelämän Mielenterveysohjelmaan 2023–2027. Toimet lisäävät hankkeeseen osallistuneiden työpaikkojen valmiuksia tukea nuorten työntekijöiden mielen hyvinvointia. Työelämän Mielenterveysohjelma on osa Petteri Orpon hallitusohjelmaa sekä kansallisen mielenterveysstrategian toimeenpanoa. Työelämän Mielenterveysohjelmassa lisätään työpaikkojen valmiutta tukea työntekijöiden mielenterveyttä ja kykyä hallita mielenterveyttä uhkaavia riskejä. Ydintavoitteena on muuttaa mielenterveyden tuki työelämässä yksilökeskeisestä ja jo syntyneiden ongelmien ratkomisesta työkykyongelmien ennaltaehkäisyyn. Varhaisen tuen ja työkyvyn ongelmien ennaltaehkäisyn avulla voidaan työuria pidentää ja siten vaikuttaa työllisyysasteen nousuun. Ohjelma kokoaa työkykyä edistäviä toimia siten, että ne ovat käytettävissä eri toimijoille ja että yhteistyö eri tahojen välillä paranee. Tämä sisältää tavoitteita työssä jaksamisen parantamisesta ja työkyvyttömyyseläkkeiden vähentämisestä. (Valtioneuvosto 2025.)

Lisäksi hankkeen toimenpiteet työelämän rakenteiden kehittämiseksi tukivat osaltaan Orpon hallitusohjelman seurantaa, jonka mukaisesti tavoiteltujen työelämän muutosten tulee olla sellaisia, että ne tukevat työurien pidentymistä, tasa-arvoa ja työkyvyn ylläpitoa (Valtioneuvosto 2023). Mielihyvin duunissa 2.0-hankkeen toimenpiteillä pyrittiin osaltaan edistämään mainittujen strategia- ja ohjelmatasoisten tavoitteiden saavuttamista. Tämä tapahtui kehittämällä nuorten mielen hyvinvointia vahvistavia rakenteita nuoria työllistävillä työpaikoilla ja koulutussektorilla. Kehittäminen tapahtui sekä pilottihyvinvointialueilla että kansallisesti.

Hankkeen toimeenpanosta vastasi Silta-Valmennusyhdistyksen hallinnoima hankekonsortio, jonka muita toimijoita olivat Kuntoutussäätiö, Mielen terveyden keskusliitto, Valo-Valmennusyhdistys, Keski-Suomen, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueet sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiiri HUS.

3 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen päätavoitteena oli lisätä nuoria työllistävien työpaikkojen ja koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista toimintatavoista ja menetelmistä sekä mielen terveyden haasteista.

Päätavoite jaettiin kolmeen osatavoitteeseen. Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin

- 1) Vahvistamaan nuoria työllistävien työpaikkojen työkykyosaamista valtakunnallisilla koulutuksilla, valmennuksilla ja webinaareilla.
- 2) Edistämään nuorten, erityisesti sote-alan työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria hyvinvointialueilla. Tähän pyrittiin kehittämällä ja mallintamalla hyvinvointialueiden mielen hyvinvointia tukevia prosesseja ja rakenteita.
- 3) Lisäämään koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä ja mielen terveyden haasteista. Tähän pyrittiin jatkokehittämällä hankekonsortion aiemmin kehittämistä materiaaleista Mielen terveydestalo.fi -alustalle toisiaan tukeva kokonaisuus psykoedukatiivista ja valmentavaa materiaalia ja kouluttamalla koulutussektorin toimijoita Mielihyvin duunissa -hankkeen ja Mielen terveydestalo.fi -alustan valittuja materiaaleja hyödyntäen.

4 Hankkeen toimeenpano

4.1 Hankkeen toimijat

Hankekonsortion toimijoiden monialaisuudella varmistettiin laaja osaaminen nuorten mielen terveyden ongelmien ennaltaehkäisystä ja työyhteisöjen voimavaroja lisäävien menetelmien kehittämisestä. Jokaisella hankekonsortion jäsenellä oli oma hankesuunnitelman mukainen selkeä roolinsa hankkeen toimeenpanossa. Silta-Valmennusyhdistys vastasi hankkeen hallinnoinnista ja nuorten osallisuuden toteutumisesta kaikissa toimenpiteissä yhteistyössä erityisesti Valo-Valmennusyhdistyksen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Kuntoutussäätiö koordinoi työpaikkojen osaamisen vahvistamisen toimia ja vastasi hankkeen kehittävästä arvioinnin toteuttamisesta. Keski-Suomen hyvinvointialue koordinoi nuorten työntekijöiden mielen hyvinvointia vahvistavien käytäntöjen kehittämistä pilotti hyvinvointialueilla tiiviissä yhteistyössä Pohjois-Savon hyvinvointialueen, Kuntoutussäätiön ja hankekonsortion muiden toimijoiden kanssa. Silta-Valmennusyhdistys vastasi koulutussektorin osaamisen vahvistamisen toimien toteutumisesta suunnitelman mukaan. Tämän kokonaisuuden osana toteutettiin koulutussektorin toimijoille alueellisia pilotteja Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa aiemman Mielihyvin duunissa-hankkeen menetelmiä hyödyntäen ja jatkokehittäen. HUS:n koordinoimana toteutettiin hankkeen keskeisenä tuotoksena Mielihyvin duunissa -materiaalien ja konsortion muun laaja-alaisen osaamisen yhdistävät uudet sisältösiot Mielen terveydestalo.fi-sivustolle oppilaitostoitimijoille, työpaikkaohjaajille ja opiskelijoille

nuorten mielenterveyden tukemiseksi. Viestintätoimet toteutettiin Mielenterveyden keskusliiton ja Silta-Valmennusyhdistyksen koordinoimana koko konsortion tiiviissä yhteistyössä hankkeen toimenpiteitä tukien ja konsortion monialaisia viestintäkanavia hyödyntäen.

4.2 Nuorten osallistaminen hankkeen toimenpiteisiin

Hankkeen kohderyhmään kuuluvat, työelämään siirtymävaiheessa olevat nuoret osallistuivat kaikkien keskeisten toimenpiteiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin tiiviissä yhteistyössä hankekonsortion asiantuntijoiden rinnalla. Nuorten osallistamisen rakenteena toimivat alueelliset kehittäjäryhmät Keski-Suomessa ja Pohjois-Savossa. Lisäksi Keski-Suomen hyvinvointialueella hankkeessa työskenteli kokemusasiantuntijana kohderyhmään kuuluva nuori. Kohderyhmään kuuluvia nuoria osallistettiin työskentelyyn myös valtakunnallisesti Valo-Valmennusyhdistyksen eri puolilla Suomea sijaitsevien toimintojen ja verkostojen (mm. Uusimaa, Varsinais-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa) kautta sekä valtakunnallisesti nuorten suosimalla digitaalisella alustalla. Lisäksi hankkeelle koottuun asiantuntijaryhmään kutsuttiin nuoria.

Digitaalisen työskentelyn alustaksi valittiin nuoria kuullen Sekasin Kollektiivin Discord-alusta, koska olemassa olevan alustan kautta arvioitiin tehokkaimmin tavoitettavan hankkeen kohderyhmään kuuluvia, teemoista kiinnostuneita nuoria. Sekasin Kollektiivi on lukuisten toimijoiden yhteenliittymä, jonka yhteinen visio on, ettei kukaan nuori jää pahan olonsa kanssa yksin (ks. <https://sekasinkollektiivi.fi/>). Hankekonsortio vieraili Sekasin Kollektiivin Discord -alustalla kahdesti (kesäkuussa ja syyskuussa 2025) ja alustan kautta tavoitetut nuoret pääsivät testaamaan ja antamaan kehittämisohjeita hankkeen tuotoksena syntyvien Mielenterveystalo.fi-sivuston sisältöosioiden pilottiversioita. Vierailulla olivat mukana Valo-Valmennusyhdistyksen koordinaattorin lisäksi Terapiat etulinjaan -toimintamallin projektityöntekijöitä (HUS) ja Keski-Suomen hyvinvointialueelta kokemustaustainen projektityöntekijä. Kollektiivia koordinoivan tahon mukaan molemmat vierailut herättivät yhteisön nuorten keskuudessa sekä etukäteen että jälkepäin huomattavaa kiinnostusta. Koska alustalle on rekisteröitynyt yli 20 000 nuorta, potentiaalisia hankkeen sisältöihin ja erityisesti Mielenterveystalo.fi-sivuston osioihin tutustuneita oli paljon. Alustalla käydyin keskustelun lukeneiden nuorten tarkkaa määrää ei ole kuitenkaan saatavissa.

Alueelliset kehittäjäryhmät koottiin Keski-Suomen hyvinvointialueelle ja Pohjois-Savoon. Pohjois-Savon alueella kehittäjäryhmä koottiin Valo-Valmennusyhdistyksen kaikille nuorille avoimen toiminnan ympärille. Toimintaan osallistujien joukossa oli sekä työkyvyn tukea tarvitsevia nuoria (haasteina mm. mielenterveyden ongelmat, toiminnan ohjaukseen vaikuttavat neurokirjon piirteet ja oppimisvaikeudet) että alueen toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoita. Keski-Suomessa kehittäjäryhmä koottiin hyvinvointialueen koollekutsumana, mutta tiiviissä yhteistyössä Valo-Valmennusyhdistyksen ja alueen sidosryhmien (muut työkyvyn tuen toimijat eri sektoreilla) ja muiden verkostojen (mm. yrittäjät, kunnat ja kolmannen sektorin toimijat) kanssa. Sidosryhmien ja verkostojen avulla kehittäjäryhmään rekrytoitiin eri vaiheissa työelämäpolullaan oleva kohderyhmän nuoria. Kehittäjäryhmän kokoaminen monialaisessa yhteistyössä tähtäsi nuoria osallistavan työskentelytavan juurruttamiseen osaksi alueen työkyvyn tuen rakenteita myös hankkeen jälkeen.

Kehittäjäryhmien toimintaan osallistuminen pyrittiin tekemään nuorille mahdollisimman helpoksi, joten ryhmien toimintaan saattoi osallistua omista lähtökohdistaan joko

säännöllisesti tai kertaluonteisesti. Ryhmiin osallistuvien nimi- ja muita tietoja ei kerätty hanketta varten, vaan työskentelyyn oli mahdollista osallistua myös anonyymisti. Yhteiskehittämisessä mukailtiin kokemusasiantuntijatoimijuutta, ilmiölähtöistä, verkostokeskeistä sekä kohderyhmää kuulevaa työtöytä. Kehittäjäryhmän toimintaan säännöllisesti osallistuneille annettiin osallistumistodistus.

Alueellisissa kehittäjäryhmissä nuoret pääsivät osallistumaan tiiviisti hankkeen lopputuotoksena Mielenterveystalo.fi-sivustolle koottujen uusien sisältökokonaisuuksien yhteiskehittämiseen. Kehittäjäryhmissä käsiteltiin ja arvioitiin sekä asiantuntijoiden sivustolle tuottamia tekstisisältöjä (mm. teemoista työelämän pelisäännöt, työyhteisöjen moninaisuus, kognitiivinen moninaisuus ja sosiaalisten tilanteiden jännittäminen) sekä sivuston käytettävyyttä. Lisäksi kehittäjäryhmien nuoret osallistuivat mm. työpaikoille suunnattujen koulutussisältöjen toteuttamiseen ja hankkeen viestintä- ja levittämistöimiin (ks. luku 5.4).

Hankkeen toteutuksen aikana hankkeeseen osallistuvilta nuorilta kerättiin myös tietoa, jolla arvioitiin heidän osallisuuden kokemustaan hankkeessa. Arvioinnissa käytetyt aineistot kerättiin Kuntoutussäätiön tutkijan toimesta touko–lokakuun 2025 välisenä aikana ja arviointia suunniteltiin yhdessä Valo-Valmennusyhdistyksen ja Keski-Suomen hyvinvointialueen hanketyöntekijöiden kanssa. Kehittävän arvioinnin aineistoksi kerättiin nuorten ja nuorten aikuisten alkukysely (n=10), valtakunnallisen kehittäjäryhmän kysely (n=3), loppukysely (n=8) sekä loppuhaastattelut (kaksi ryhmähaastattelua, yhteensä 8 osallistujaa). Kyselyillä selvitettiin nuorten toiveita ja tavoitteita kehittäjätyöryhmätyöskentelylle (alkukysely) sekä koettuja hyötyjä (loppukysely). Kyselyjen tietoja täydensivät loppuhaastattelut, joihin osallistuneet olivat samoja nuoria kuin kyselyihin vastanneet nuoret. Kyselyt toteutettiin Webropol-sovelluksen avulla ja haastattelut tehtiin Microsoft Teams-etäyhteydellä. Haastatteluita ei tallennettu, vaan tutkija teki haastatteluista tarkat muistiinpanot.

Alkukyselyn mukaan nuoria kiinnosti päästä vaikuttamaan laajasti hankkeen aihepiireihin. Erityisesti kiinnostivat vaikuttaminen mielen hyvinvointiin työpaikalla, työelämän pelisääntöihin, nuorten perehdytykseen ja kognitiivisen moninaisuuden huomioimiseen työelämässä sekä opintoihin liittyvät teemat. Loppukyselyn mukaan nuoret myös kokivat päässeensä vaikuttamaan tai olleensa mukana keskustelemassa näistä kaikista aihepiireistä. Vertailuasetelma alku- ja loppukyselyiden välillä ei kuitenkaan ole luotettava, sillä alku- ja loppukyselyihin vastanneet nuoret ovat voineet olla eri nuoria, koska vastaajia ei ole yksilöity esim. vastaajakoodilla.

Kaikki loppukyselyyn vastanneet nuoret (n=8) kokivat, että hankkeessa toteutettua kehittäjäryhmätyöskentelyä tulisi olla jatkossakin (melko tai täysin samaa mieltä) ja yhtä lukuun ottamatta kaikki suosittelisivat vastaavantyyppistä työskentelyä myös muille (melko tai täysin samaa mieltä). Kaikki nuoret kokivat vaikuttaneensa itselleen tärkeisiin asioihin (melko tai täysin samaa mieltä) ja saaneensa myönteistä palautetta osallistumisestaan ohjaajilta (melko tai täysin samaa mieltä). Erityisesti nuoret kokivat tulleen kuulluksi (kaikki vastaajat täysin samaa mieltä).

Kuulluksi tulemisen kokemus korostui myös loppuhaastatteluissa. Molempien kehittäjäryhmien ilmapiiriä luonnehdittiin luottamukselliseksi ja sellaiseksi, ettei omien mielipiteiden ilmaisua tarvinnut jännittää. Haastattelujen perusteella myös omien mielipiteiden jakamisen merkitys ja vaikuttaminen itselle tärkeisiin asioihin koettiin merkittäväksi molemmissa kehittäjätyöryhmissä. Nuoret nostivat esille myös muutamia

kehittämistarpeita haastatteluissa: erityisesti kaivattiin vielä syvemmin tietoa siitä, mihin nuorten antama tieto vaikutti, mitä tiedolla lopulta tehtiin ja ottiko laajempi yleisö heidän ajatuksiaan vastaan. Myös hankkeen tavoitteet kokonaisuutena eivät olleet tulleet kaikille työskentelyyn osallistuneille nuorille riittävän selviksi.

4.3 Toteutuneet toimenpiteet

Hankkeen keskeiset toimenpiteet on kuvattu alla kuvassa 1. Toimenpiteiden toimeenpano ja toteutuksen aikataulu esitellään luvun 4.5 lopussa taulukoissa 1–3.

Kuva 1. Hankkeen keskeiset toimenpiteet.

4.4 Yhteistyö

Kaikki hankkeen toimenpiteet toteutettiin hankesuunnitelman mukaisesti konsortion toimijoiden tiiviissä yhteistyössä. Hankekonsortion toimijat kokoontuivat säännöllisesti Silta-Valmennusyhdistyksen koordinoimaan työskentelyyn, jonka tavoitteena oli varmistaa hankkeen toimenpiteiden samansuuntaisuus ja monialaisen konsortion asiantuntemuksen tehokas hyödyntäminen eri toimissa. Tiivis yhteistyö tuki myös nuorten osallisuuden toteutumista hankkeen toimenpiteitä läpileikkaavasti ja oikea-aikaisesti.

Jokaisen hankekonsortioon kuuluvan organisaation nimetty asiantuntija osallistui päätoteuttajan johdolla kootun asiantuntijaryhmän työskentelyyn. Asiantuntijaryhmä kokoontunut 3 kertaa hankekaudella, ja mukaan oli kutsuttu edustajat myös hankkeen keskeisistä sidosryhmistä. Lisäksi jokaisen hankekonsortion edustaja tuki osaltaan hankkeen toteutumista muulla sidosryhmätyöllään ja osallistui Mielenterveys ja työkyky -investoinnin RRP-hankkeiden verkostopäiviin. Mielenterveys ja työkyky -investoinnin hankkeiden keskinäistä yhteistyötä tehtiin Työterveyslaitoksen ja sosiaali- ja terveysministeriön koordinoimien hanketoimijoiden verkostotapaamisten (31.3.2025 ja 6.11.2025) lisäksi RRP-hankkeiden hankejohtajien tapaamisissa sekä kahdenvälisissä sähköposti- ja Teams-keskusteluissa muiden Mielenterveys ja työkyky -hankkeiden kanssa. Konkreettisesti ja vahvimmin yhteistyötä tehtiin Työterveyslaitoksen Mielenterveyden työkalupakki -hankkeen asiantuntijoiden kanssa. Tietoa Mielenterveyden työkalupakin menetelmistä levitettiin myös Mielihyvin duunissa 2.0-hankkeen koulutuksissa ja hyvinvointialueiden rakenteita kehittävässä työskentelyssä. Lisäksi Työterveyslaitoksen asiantuntijat kutsuttiin puhujiksi kahteen loppuwebinaariin (20.11. "Keskustelua ja puheenvuoroja nuorten mielen hyvinvoinnista työelämässä" ja 27.11. "Näkökulmia ja kokemuksia nuorten työntekijöiden mielen hyvinvoinnin tukemiseksi hyvinvointialueilla").

Hankkeen keskeisenä lopputuotoksena koottujen Mielenterveystalo.fi-sivuston uusien sisältöosioiden aiheiden valintaa ja sisältöjen työstämistä tehtiin monialaisesti yhteiskehittävällä työotteella. Olennaisessa roolissa HUS:n koordinoimassa työskentelyssä oli hankekonsortion asiantuntijoiden tiivis yhteistyö, joka käynnistyi heti hankkeen alkuvaiheissa vuodenvaihteessa 2024–2025 jatkuen vuoden 2025 loppuun saakka. Sisältöosioita tuotettiin yhteistyössä sekä aiemman Mielihyvin duunissa-hankkeen, Mielenterveystalon muiden sisältöjen ja konsortion muun relevantin osaamisen yhdistämiseksi.

Myös asiantuntijaryhmän jäseniä ja muita hankkeen keskeisiä sidosryhmiä osallistettiin sivuston sisältöjen ja käytettävyyden arviointiin hankkeen tiiviin toteutusaikataulun mahdollistamissa rajoissa. Lisäksi materiaalien yhteiskehittämiseen, arviointiin ja juurruttamiseen valtakunnallisesti osallistui runsaasti työkyvyn tuen toimijoita ja työnantajia Silta-Valmennusyhdistyksen johtaman Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen toimijaverkoston ja Valo-Valmennusyhdistyksen jäsenyhteisöjen kautta.

4.5 Raportointi, seuranta ja aikataulu

Jokainen osatoteuttaja raportoi toteutusvastuullaan olevien toimenpiteiden etenemisen vähintään kuukausittain yhteisellä Teams-työskentelyalustalla. Hankkeen etenemisen raportointi tehtiin neljännesvuosittain rahoittajalle päätoteuttajan kokoamana Hankesalkku-raporttina. Työpaikoille suuntautuvien toimenpiteiden (webinaarit, työpajat

ja valmennukset) osallistujatiedot kerättiin Kuntoutussäätiön toimesta. Kuntoutussäätiö huolehti myös hankkeeseen osallistujien informoimisesta tietojen keräämiseen liittyen sekä raportoi osallistujatiedot rahoittajan ohjeiden mukaisesti edelleen Sosiaali- ja terveysministeriön Tiimeri-tilaan. Mikäli muista hankkeen kehittämistoimenpiteistä tai tapahtumista oli tarve kerätä osallistujatietoja, niiden käsittely ja osallistujien informointi toteutettiin tapahtuman järjestäneen organisaation tietosuojakäytäntöjen mukaisesti kansallisen ja EU-tasaisen lainsäädännön puitteissa.

Hankkeen toimeenpano ja toimenpiteiden toteutunut aikataulu on esitelty alla tiiviisti hankkeen tavoitteiden mukaisesti jäsennellyissä taulukoissa 1–3.

Taulukko 1. Työpaikoille suunnattujen toimenpiteiden toimeenpano.

TAVOITE 1: Vahvistetaan työpaikkojen (N= 400 eri työpaikkaa) valmiuksia tukea nuoria työntekijöitä mielen hyvinvointiin liittyvissä asioissa.				
Toimenpide	Kuvaus	Kohderyhmä	Toteuttajat	Ajankohta
1.Koulutukset ja webinaarit	Konsortion yhteistyössä tuottamat koulutukset verkossa	Nuoria työllistävät työnantajat ja työyhteisöt	Kuntoutussäätiö Mielen terveyden keskusliitto Keski-Suomen hva Pohjois-Savon hva Silta-Valmennusyhdistys Kehittäjänuoret Väestöliiton Hyvinvointi Oy	3/2025-11/2025, tarkempi erittely liitteessä I.
2. Valmennus-kokonaisuudet työyhteisöissä Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -mentorointimallia hyödyntäen	2a) Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -menetelmän valmennus-kokonaisuudet 2b) Yksilölliset mentorikoulutukset Pohjois-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointi-alueiden työntekijöille	Esihenkilöt, opettajat	Väestöliiton Hyvinvointi Oy Pohjois-Savon hva Keski-Suomen hva Kuntoutussäätiö	Syky 2025 Valmennuskokonaisuus sisälsi 2 koulutuspäivää (4h/koulutuspäivä) + 2-3h itsenäistä työskentelyä verkossa. Yksilöllinen mentorikoulutus sis. 3x60min tapaamista.
3.Valtakunnalliset levittämisseminaarit	Hankkeen havaintoja ja ilmiötä yhteen kokoavat webinaarit "Keskustelua ja puheenvuoroja nuorten mielen hyvinvoinnista työelämässä" ja "Työelämä ja toipumisrauha" -webinaari valtakunnallisella Mielen terveysviikolla	Nuoria työllistävät työnantajat ja työyhteisöt, nuoret, asiantuntijat ja sidosryhmät	Silta-Valmennusyhdistys Valo-Valmennusyhdistys Kuntoutussäätiö Mielen terveyden keskusliitto Kehittäjänuoret Lisäksi yhteistyö Työterveyslaitoksen kanssa sekä toisen asiantuntijapuhujan kanssa.	Suunnittelu konsortiossa 6/2025 alkaen Asiantuntijoiden kontaktointit ja asiantuntijapuheenvuorojen suunnittelu 8–9/2025 alkaen Webinaarit 20.11.2025 ja 21.11.2025

Taulukko 2. Hyvinvointialueiden rakenteita kehittävien toimenpiteiden toimeenpano.

TAVOITE 2: Edistää nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria hyvinvointialueilla kehittämällä ja mallintamalla hyvinvointialueiden mielenhyvinvointia tukevia prosesseja ja rakenteita.				
Toimenpide	Kuvaus	Kohderyhmä	Toteuttajat	Ajankohta
1. Rakenteiden ja kehittämiskohteiden tunnistaminen	Pilottiyksiköiden valinta hyvinvointialueilla: yksiköt, jotka työllistävät nuoria ja joissa paljon mielenterveysperustaisia poissaoloja Työhyvinvoinnin nykytilan kartoitukset: yksikkökohtaiset alkuhaastattelut, henkilöstökysely Keski-Suomen hva:n työyhteisöille	Pohjois-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointialueiden johto, työyhteisöt, nuoret työntekijät sekä työkykyä tukevat palvelut (esim. työterveys)	Keski-Suomen hva Pohjois-Savon hva Kuntoutussäätiö	Kevät 2025
2. Työyhteisöissä työskentely	Työpajat valituissa pilottiyksiköissä Työpajatyöskentelyn kehittäminen ja mallinnus, työpajojen jalkautus muihin yksiköihin	Hyvinvointialueiden valitut pilottiyksiköt, muut hyvinvointialueiden yksiköt	Keski-Suomen hva Pohjois-Savon hva	Kesä-syky 2025: työpajat pilottiyksiköissä, työpajamallin kehittäminen Syky 2025: työpajojen laajempi jalkauttaminen muihin yksiköihin
3. Osaamisen lisääminen	Pilottiyksiköille kohdennetut koulutukset (4 kokonaisuutta) Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään – valmennus-kokonaisuudet pilottialueille Koulutus- ja verkostoitumistyöpajat opiskelijavastaaville (4) Muut hankkeen koulutukset: markkinointi hyvinvointialueen kaikille yksiköille ja sidosryhmille	Hyvinvointialueiden työntekijät, johto, työllistymistä ja työkykyä tukevat palvelut	Kuntoutussäätiö Väestöliiton Hyvinvointi Oy Pohjois-Savon hva Keski-Suomen hva Mielenterveyden keskusliitto Kehittäjänuoret Muut konsortioikumppanit	Koko hankkeen toiminta-ajan 2025
4. Juurruttaminen ja yhteistyö työkyvyn tuen toimijoiden kanssa	4a) Kehittävän arvioinnin arviointityöpajat (2kpl) 4b) Nuorten kehittäjäryhmän työskentely ja sen juurruttaminen osaksi alueen työkyvyn tuen rakenteita 4c) Hyvinvointialueilla käyttöönotettavan nuorten mielen hyvinvoinnin tukemisen mallinnus ja mallinnuksen levittäminen valtakunnallisessa webinaarissa	Hyvinvointialueiden työntekijät, johto ja päättäjät Työkyvyn tuen toimijat kansallisesti	Keski-Suomen hva Pohjois-Savon hva Silta-Valmennusyhdistys Kuntoutussäätiö Valo-Valmennusyhdistys	6/2025 - 9/2025: Kehittävän arvioinnin arviointityöpajat 3/2025 - 11/2025: Nuorten kehittäjäryhmien työskentely Syky 2025: Mallinnuksen työstäminen Levittämiswebinaari 27.11.2025 ”Näkökulmia ja kokemuksia nuorten työntekijöiden mielen hyvinvoinnin tukemiseksi hyvinvointialueilla”

Taulukko 3. Koulutussektorille suunnattujen toimenpiteiden toimeenpano.

TAVOITE 3: Lisätä koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä.				
Toimenpide	Kuvaus	Kohderyhmä	Toteuttajat	Ajankohta
1. Mielihyvin duunissa -hankkeessa (2023–2024) kehitettyjen mielen hyvinvointia tukevien menetelmien pilotointi ja jatkokehittäminen ammatillisissa toisen asteen oppilaitoksissa	<p>1a) Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -menetelmän ja voimavaravalmennuksen pilotointi toisen asteen oppilaitoksessa osana kurssirakennetta</p> <p>1b) Koulutukset puheeksiottotaidoista Mitä mielessä? -opasta hyödyntäen</p> <p>1c) Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkistön kouluttajakoulutus Sakkysssa</p>	<p>1a) Toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa toimivat kuraattorit ja muu opiskeluhuollon ja oppilaitoksen henkilöstö, pilotointiin osallistuneet nuoret</p> <p>1b) Toisen asteen oppilaitostoimijat, opiskeluhuollon toimijat</p> <p>1c) Toisen asteen oppilaitostoimijat pilottioppilaitoksissa</p>	<p>Silta-Valmennus-yhdistys</p> <p>Pohjois-Savon hva ja Sakky</p> <p>Pohjois-Karjalan hva</p> <p>Mielenterveyden keskusliitto</p> <p>Valo-Valmennus-yhdistys</p> <p>Kuntoutussäätiö</p> <p>TAMK</p>	<p>1a) Kevät-kesä 2025: Pilottien suunnittelu</p> <p>Syksy 2025: Pilotit</p> <p>11-12/2025: Pilottien arviointi</p> <p>1b) Kevät-syksy 2025</p> <p>1c) Kevät 2025: suunnittelu, osaamismerkistön esittely Sakkysssa</p> <p>Syksy 2025: Koulutukset 8-11/2025</p> <p>Päätös ja arviointi: 12/2025</p>
2. Mielenterveystalo.fi -sivustolle tuotettavat nuorten mielen hyvinvointiin ja sen tukeen keskittyvät teemasivu-kokonaisuudet ammatillisille ja nuorille	Teemasivuston sisältöjen työstäminen hankekonsortion asiantuntijoiden monialaisessa yhteistyössä sidosryhmiä ja nuoria osallistaen Teemasivuston julkaiseminen	Koulutussektorilla työskentelevät opettajat ja muu oppilaitoshenkilöstö, oppilashuolto, opiskelijanuoret	HUS Koko konsortio Kehittäjänuoret	<p>Kevät 2025: Suunnittelu ja sisältöjen työstö</p> <p>6/2025: Teemasivuston ensimmäisen version julkaisu</p> <p>Syksy 2025: Teemasivuston työstäminen ja edelleen kehittäminen</p> <p>12/2025: Teemasivusto valmis</p>
3. Koulutukset Mielenterveystalo.fi -teemasivustojen käyttöönottamisen tueksi ja muut valtakunnalliset levittämistilaisuudet	<p>3a) Koulutukset Mielenterveystalo.fi-teemasivustojen käyttöönottamisen tueksi</p> <p>3b) Muut valtakunnalliset levittämistilaisuudet: Levittämiswebinaari "Menetelmiä, kokemuksia ja käytäntöjä - lisää mielen hyvinvointia oppilaitoksiin"</p>	<p>3a) Toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opettajat ja opiskeluhuollon henkilöstö</p> <p>3b) Toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opettajat ja opiskeluhuollon henkilöstö, oppilaitosjohto, nuoret</p>	<p>3a) HUS</p> <p>3b) Pohjois-Savon hva ja Sakky Pohjois-Karjalan hva Mielenterveyden keskusliitto HUS Silta-Valmennusyhdistys TAMK</p>	<p>3a) Syksy 2025</p> <p>3b) Kesä-syksy 2025: suunnittelu</p> <p>Webinaari 2.12.2025</p>

5 Hankkeen tuotokset ja tulokset

5.1 Nuoria työllistävien työpaikkojen osaamisen vahvistaminen

Hankkeen ensimmäisenä tavoitteena oli vahvistaa nuoria työllistävien työpaikkojen kykyä tukea nuoria mielen hyvinvointiin liittyvissä asioissa ja haastavissa tilanteissa. Työpaikkojen osaamista vahvistettiin toteuttamalla valtakunnallisesti työpaikoille suunnattuja koulutuksia, valmennuksia ja webinaareja.

Vuoden 2025 aikana työpaikoille järjestettiin koulutuksia, webinaareja ja valmennuskokonaisuuksia, joihin tavoitettiin yhteensä 522 eri työpaikkaa ja 1264 henkilöä. Hankesuunnitelmassa tavoiteltu 400 työpaikkaa ylitettiin siis selvästi. Rekisteröityminen osallistumisen yhteydessä oli aina vapaaehtoista, joten todellisuudessa hankkeen toimenpiteisiin tavoitettiin eri työpaikkoja vielä huomattavasti enemmän. Kooste hankkeen tarjoamista koulutuksista on loppuraportin liitteessä I.

Hankkeen keskeiset tuotokset ja konkreettiset tulokset työpaikkojen osaamisen vahvistamisen toimien osalta on kuvattu alla.

5.1.1 Tuotokset

1) Koulutukset ja webinaarit

Kaikkien Kuntoutussäätiön koordinoimana toteutettujen koulutusten sisällöt suunniteltiin yhdessä koko konsortion osaamista ja aiemman Mielihyvin duunissa-hankkeen tietopohjaa, materiaaleja ja menetelmiä hyödyntäen. Koulutussisältöjen suunnittelussa huomioitiin myös kehittävän arvioinnin alkukartoituksissa pilottihyvinvointialueilla tunnistetut osaamistarpeet sekä hankkeen kehittämistyöhön osallistuneiden nuorten näkökulmat.

Kuntoutussäätiön asiantuntijoiden johdolla toteutettiin keväällä 2025 yhdeksän (9) avoimen koulutuksen sarja psykologisesti turvallisen ja monimuotoisen työyhteisön kehittämisen teemoista. Koulutuksissa käsiteltiin kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä sitä, miten rakentava vuorovaikutus tukee työyhteisön sujuvaa toimintaa. Lisäksi tarkasteltiin sukupuolten ja seksuaalisuuden moninaisuutta ja avattiin, miksi moninaisuuden ymmärtäminen oli tärkeää kaikilla työpaikoilla ja miten turvallisen tilan vahvistaminen lisäsi asiakastyytyvyyttä ja työyhteisön hyvinvointia. Koulutuksissa käsiteltiin myös neuromoninaisuutta ja oppimisvaikeuksia, korostaen moninaisuuden tunnistamisen merkitystä sekä keinoja, joilla erilaiset vahvuudet saatiin työpaikoilla paremmin käyttöön. Koulutussarja tarjosi käytännön menetelmiä ja työskentelytapoja, joiden avulla työyhteisöjä tuettiin entistä moninaisuutta ymmärtävämmiksi ja osallistavammiksi. Mielenterveyden keskusliiton asiantuntijan toteuttamissa työyhteisöille tarjotuissa koulutuksissa käsiteltiin nuorten mielenterveyttä ja hyvinvointia työelämässä. Koulutuksia järjestettiin neljä (4) hankkeen kevätkauden aikana ja kuusi (6) syyskauden aikana. Lisäksi Mielenterveyden keskusliiton asiantuntijoiden toteuttamana järjestettiin Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmiä hyödyntäviä koulutuksia mm. puheeksi ottamisen taidoista ja voimavaroista. Näitä koulutuksia markkinoitiin työpaikkojen lisäksi myös koulutussektorin toimijoille (ks. luku 5.3).

Syksyllä 2025 toteutettiin kehittäjänuorten, kokemusasiantuntijana hankkeessa työskennelleen nuoren ja hankkeen muiden asiantuntijoiden yhteistyössä kolmen (3) webinaarin sarja teemalla "Nuorten työelämä ja hyvinvointi". "Mitä nuoret arvostavat työelämässä?" -webinaarissa käsiteltiin nuorten työelämäodotuksia, psykologisen

turvallisuuden merkitystä sekä tekijöitä, jotka tuovat työhön motivaatiota ja merkityksellisyyttä. “Nuoren työhyvinvoinnin johtaminen” -webinaarissa syvennyttiin vuorovaikutuksen ja rakentavan palautteen rooliin työyhteisön hyvinvoinnissa sekä esihenkilön ja tiimin yhteistyöhön työhyvinvoinnin edistämiseksi. “Nuorten työllistymisen tukipalvelut ja työnantajan rooli” -webinaarissa esiteltiin nuorten työllistymistä tukevia palveluita ja työnantajille tarjolla olevia tukia, tarkasteltiin perehdytyksen ja työn mukauttamisen hyviä käytäntöjä sekä kuultiin tapausesimerkki onnistuneesta työllistämisprosessista. Kaikissa webinaareissa kehittäjänuorten näkemykset ja kokemusasiantuntijuus saivat tilaa ja toivat keskusteluun käytännönläheistä syvyyttä.

Hankesuunnitelmaan kirjatun yhden valtakunnallisen seminaarin sijaan päädyttiin järjestämään kaksi hankkeen ilmiötä ja nuorten näkökulmaa esiin nostavaa seminaaria verkkototeutuksena. Verkkototeutuksen arveltiin tavoittavan lähitoteutusta tehokkaammin erityisesti nuoria työllistäviä työnantajia eri puolilta Suomea. Työnantajille, asiantuntijoille ja sidosryhmille suunnatut verkkoseminaarit “Keskustelua ja puheenvuoroja nuorten mielen hyvinvoinnista työelämässä” ja “Toipumisrauha ja työelämä” järjestettiin valtakunnallisella mielenterveysviikolla peräkkäisinä päivinä 20.11. ja 21.11.2025. Tilaisuuksissa kuultiin monipuolisesti puheenvuoroja nuorten näkökulmista kestävästä työelämän rakentamiseen. 20.11. webinaarin järjestelyissä tehtiin yhteistyötä myös Mielenterveyden työkalupakki -hankkeen kanssa, ja tämän yhteistyön kautta yhtenä tilaisuuden puhujana kuultiin Työterveyslaitoksen tutkija Kristiina Lehmuskoskea. Asiantuntijoiden lisäksi ääneen pääsivät hankkeen kehittäjänuoret, joiden näkökulmia yhteen kooten yksi kehittäjäryhmän nuori piti ryhmässä yhdessä valmistellun puheenvuoron. 21.11. järjestetyssä tilaisuudessa aiheena olivat valtakunnallisen mielenterveysviikon vuoden 2025 teemaa ”toipumisrauha” mukailten kokemustaustaisten nuorten näkökulmat mielenterveyshaasteita kohdanneiden työhön paluuseen. Hankkeen ilmiötä yhteen kokoavissa webinaareissa osallistumistietonsa jättäneitä kuulijoita oli yhteensä 200 henkilöä.

2) Valmennuskokonaisuudet

Nuoria työllistävillä työpaikoille toteutettiin yhteensä 17 valmennuskokonaisuutta. Jokaiseen valmennusryhmään osallistui 5–10 henkilöä. Väestöliiton Hyvinvointi oy:n asiantuntijoiden toteuttamissa valmennuksissa opeteltiin käyttämään vuoden 2024 aikana Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyä Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -mentorointimenetelmää. Menetelmävalmennuksen tavoitteena oli parantaa esihenkilöiden ja muiden työyhteisön avainhenkilöiden kykyä toimia erityisesti nuorten työntekijöiden tukena työyhteisössä ja hallita psykososiaalisia tilanteita tehokkaasti. Valmennus koostui kahdesta 4 tunnin koulutuspäivästä sekä itsenäisestä Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssiin tutustumisesta (2–3 tuntia). Lisäksi osallistujille tarjottiin valmennusta syventävää yksilöllistä koulutusta, joka sisälsi kolme 60 minuutin tapaamista, joiden aikana valmennettavat saivat verkkokurssiavusteista ohjausta Viisi askelta tasapainoisempaa työelämään -verkkokurssia hyödyntäen sekä valmennusta omaan ohjaustyöhön. Kaikki valmennuskokonaisuuden suorittaneet saivat todistukset ja voivat toimia Mielihyvin Duunissa -mentoreina omilla työpaikoillaan.

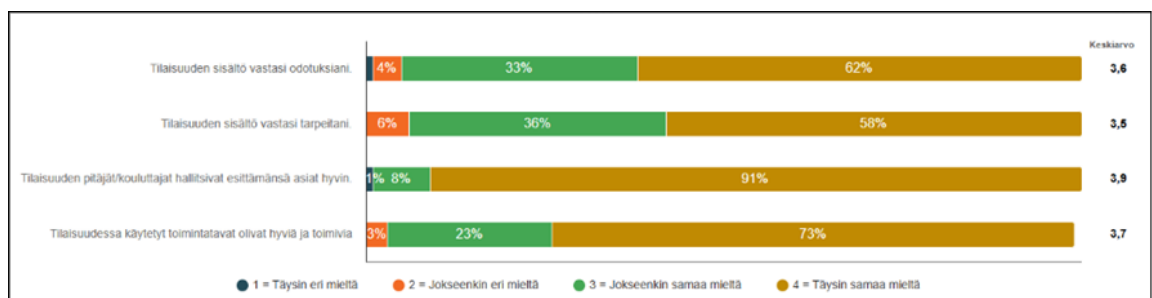
5.1.2 Tulokset

Hankkeen koulutuksista, webinaareista ja valmennuksista kerättiin palautetta Webropol-kyselyllä (ks. liite II). Palautekyselyyn saatiin yhteensä 556 vastausta. Vastaajien joukossa on todennäköisesti samoja henkilöitä useamman kerran. Palautekysely sisälsi useita kysymyksiä ja kysymyspattereita, joilla arvioitiin koulutusten toteutusta (4 kysymyksen patteri), koulutusten sisältöä (4 kysymyksen patteri) sekä koulutussisältöjen koettua uutuutta tai merkityksellisyyttä ja vastaajan ilmaisemaa aikomusta hyödyntää kuulemaansa tietoa myöhemmin. Lisäksi osallistujia pyydettiin antamaan perinteinen kouluarvosana (4–10) järjestetyille tilaisuudelle kokonaisuudessaan. Palautekyselyssä oli mahdollisuus antaa myös avointa palautetta ja kertoa oppimastaan.

Alla palautekyselyn tuloksia on analysoitu sekä kaikista koulutuksista yhteensä että erikseen muutamasta erillisestä kokonaisuudesta. Arviointiaineisto osoittaa, että hankkeen tuloksena koulutuksiin, valmennuksiin ja webinaareihin osallistuneet eri työpaikkojen toimijat ovat kokeneet saaneensa tarpeellista työssään hyödynnettävää tietoa ja että lähes kaikki aikovat hyödyntää tietoa jatkossa omassa työssään. Erityisesti Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -mentorointivalmennus koettiin hyödylliseksi. Koulutusten, valmennusten ja webinaarien voidaan siis todeta omalta osaltaan edistäneen hankkeen tavoitetta vahvistaa työpaikkojen osaamista nuorten työntekijöiden mielenhyvinvointia tukevassa toiminnassa.

Kokonaisarvio koulutuksista, valmennuksista ja webinaareista

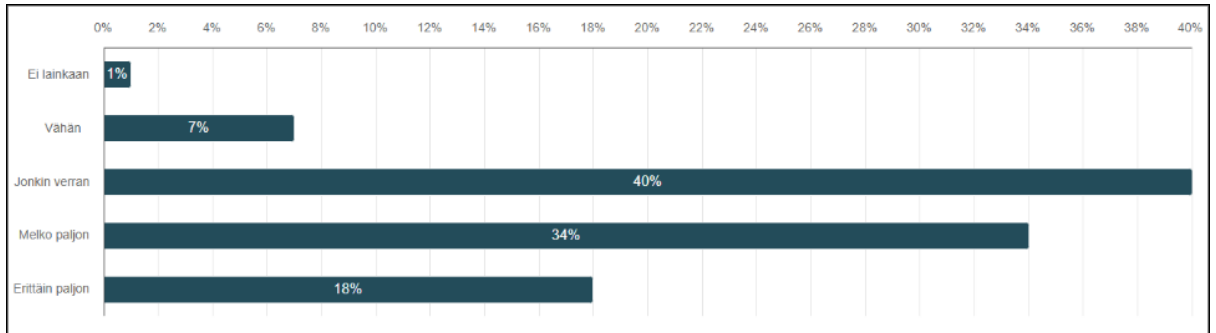
Palautekyselyyn vastaajat olivat yleisesti hyvin tyytyväisiä järjestettyjen tilaisuuksien antiin ja sisältöön (ks. kuvio 1). Neljän kysymyksen sarjan kokonaiskeskiarvo asteikolla 1–4 oli 3,67 ja keskimäärin 71 % vastaajista oli kaikkien neljän väitteen kohdalla valinnut vaihtoehdon 4 = täysin samaa mieltä (n=551–554). Koulutuksen sisällön koettiin vastanneen odotuksia keskiarvolla 3,56 ja tarpeita keskiarvolla 3,51. Tilaisuuden kouluttajien koettiin hallinneen asiansa erittäin hyvin, sillä tähän väitteeseen saatujen vastausten keskiarvo oli peräti 3,90. Tilaisuuden toimintatapojen hyvyys ja toimivuus -väite sai keskiarvon 3,69.

Kuvio 1. Koulutustilaisuuksien sisällön arviointi koko aineistossa.

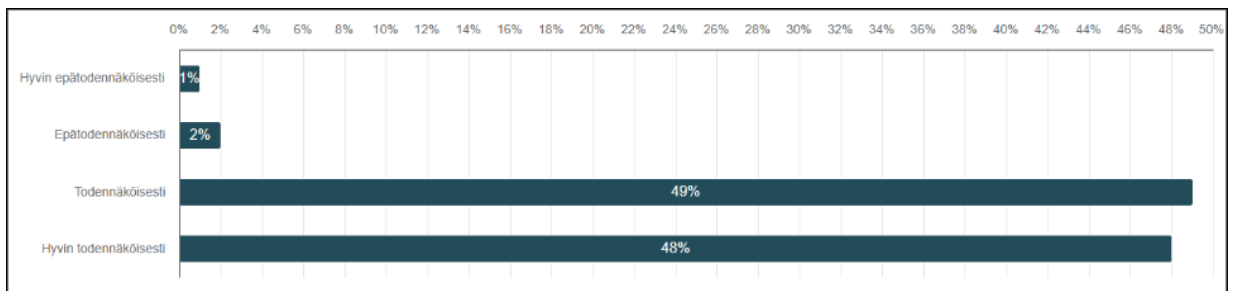
Palautekyselyssä tutkittiin myös sitä, oliko saatu tietoa koulutukseen osallistujien mielestä uutta tai merkityksellistä. Tähän kysymykseen oli mahdollista vastata asteikolla "ei lainkaan - vähän - jonkin verran – melko paljon - erittäin paljon". Yleisin vastaus oli "jonkin verran" (40 % vastaajista) ja toiseksi yleisin "melko paljon" (34 %) (n=554). Melkein viidesosa (18 %) vastaajista oli antanut arvosanan "erittäin paljon". Vain 7 % koulutukseen osallistuneista oli sitä mieltä, että saadulla opilla oli vain "vähän" merkitystä

tai uutuutta. 6 vastaajaa eli vain 1 % vastaajista koki, ettei tieto ollut merkityksellistä tai uutta. (Ks.kuvio 2.)

Kuvio 2. Tiedon koettu uutuus tai merkityksellisyys oman työn kannalta (koko aineisto).

Osallistujilta kysyttiin myös, kuinka todennäköisesti he aikovat hyödyntää saamaansa tietoa omassa työssään. Kysymykseen oli mahdollista valita yksi vaihtoehdoista ”hyvin epätodennäköisesti - epätodennäköisesti - todennäköisesti - hyvin todennäköisesti”. Lähes kaikki vastaajat (97 %) valitsivat vähintään vaihtoehdon ”todennäköisesti” (n=550).

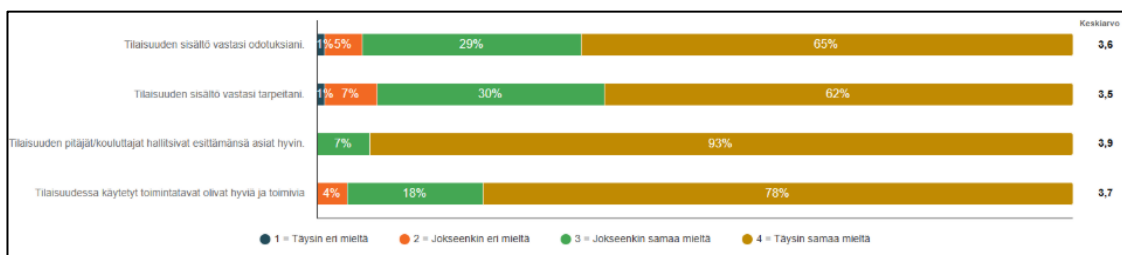
Kuvio 3. Kuinka todennäköisesti aikoo hyödyntää kuulemaansa tietoa omassa työssään (koko aineisto).

Koulutuksiin, valmennuksiin ja webinaareihin osallistuneita pyydettiin vielä antamaan kouluarvosana (4–10) tilaisuudelle, johon he osallistuivat. Keskiarvoksi kaikista tilaisuuksista saatiin 9,0. Lähes puolet (47,8 %) vastaajista oli antanut arvosanan 9 ja täysi kymppi saatiin melkein joka kolmannelta (30,1 %). Kokonaisuudessaan työpaikoille tarjottujen koulutusten yleisarvio oli siis hyvin positiivinen.

Seuraavaksi kuvataan erikseen Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -menetelmään perustuvan valmennuksen ja muiden koulutusten palautteiden tuloksia ja keskeisiä havaintoja tuloksista.

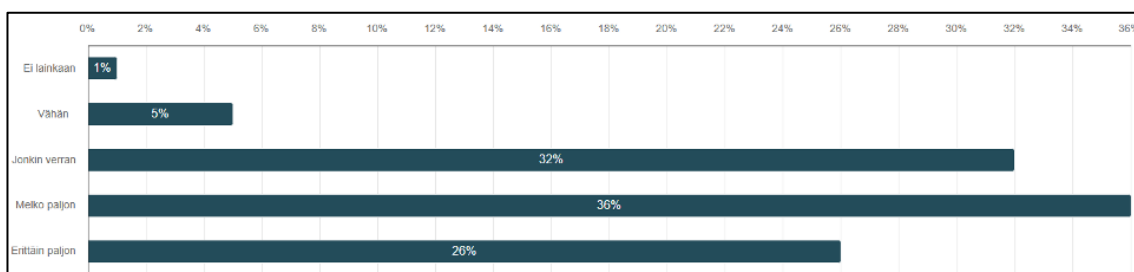
Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -mentorointivalmennuksen tulokset

Kaikkien järjestettyjen tilaisuuksien joukossa eniten palautetta saatiin Viisi askelta -menetelmään perustuvista valmennuksista (n=147–148). Viisi askelta -valmennuksen annille ja sisällölle oli annettu kokonaisarvosana 3,70 (koko aineiston tasolla vastaava keskiarvo oli 3,67). Yksittäisten väitteiden saamat arviot liikkuivat välillä 3,54–3,93 (koko aineisto 3,51–3,90). Korkeimman arvosanan (3,93) sai tilaisuuden pitäjien ja kouluttajien osaaminen ja asioiden hallinta. Tulokset on havainnollistettu kuviossa 4.

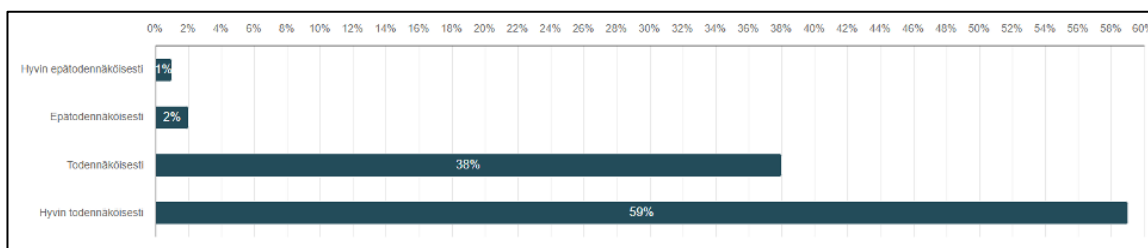
Kuvio 4. Koulutustilaisuuksien sisällön arviointi Viisi askelta -valmennuksissa.

Tiedon koettua uutuutta tai merkityksellisyyttä mittaava jakauma 5 askelta -valmennuksen kohdalla oli vielä koko aineiston jakaumaakin positiivisempi. ulosten keskiarvo (välillä 1–5) oli 3,80 (koko aineisto k.a.= 3,62). “Erittäin paljon” uutta ja merkityksellistä tietoa koki saaneensa 26 %. Arvo on 6 %-yksikköä suurempi kuin koko aineistossa.

Kuvio 5. Tiedon koettu uutuus tai merkityksellisyys oman työn kannalta Viisi askelta -valmennuksissa.

Peräti 97 % vastanneista koki, että Viisi askelta -valmennuksessa opittua voi käyttää jatkossa omassa työssään vähintään “todennäköisesti” (n=147) (kuvio 6). Tämän kysymyksen vastausten keskiarvo (välillä 1–4) oli 3,54, kun taas koko aineiston vastaava keskiarvo oli 3,44. Kokonaisuudessaan Viisi askelta -valmennusten saama kouluarvosana oli 9 (9,1). Täyden kympin antoi melkein 40 % (38 %) mukana olleista. Lisäksi avovastauksissa (61 vastaajaa) tuotiin esille, että koulutus oli antanut osallistujille ymmärrystä nuorista, eväitä nuoren hyvään kohtaamiseen ja konkreettisia käytännön työkaluja nuorten tukemiseen. Mainintoja saivat mm. koulutuksessa käsitelty kognitiivinen kolmio (haitallisten ajatus- ja toimintatapojen tunnistaminen ja muuttaminen) sekä rakentavan vuorovaikutuksen NVC-malli.

Kuvio 6. Kuinka todennäköisesti aikoo hyödyntää kuulemaansa tietoa omassa työssään (Viisi askelta -valmennukset).

Avointen eri työpaikoille suunnattujen koulutusten tulokset

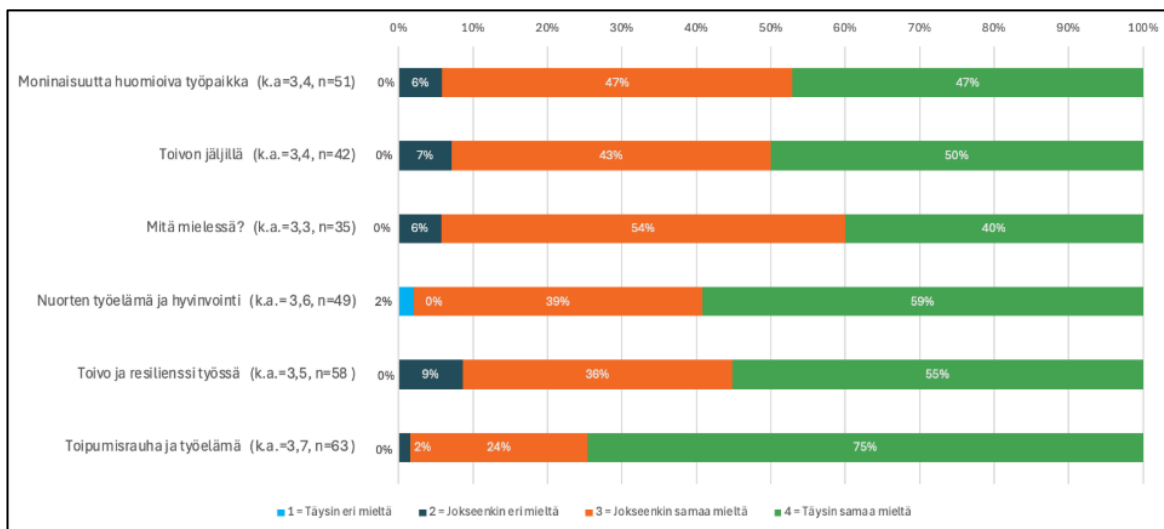
Muita koulutuksia, joista saatiin riittävästi palautetta koulutuskokonaisuuksittain tehtävän arvioinnin toteuttamiseksi, olivat seuraavat kokonaisuudet:

Moninaisuutta huomioiva työpaikka
Toivon jäljillä
Mitä mielessä?
Nuorten työelämä ja hyvinvointi
Toivo ja resilienssi työssä sekä
Toipumisrauha ja työelämä

Seuraavaksi tarkastellaan kunkin koulutuksen kohdalla kolmea muuttujaa:

- Vastasiko koulutuksen sisältö osallistujan tarpeita?
- Koettiin tieto uudeksi tai merkitykselliseksi?
- Voiko koulutuksessa opittua käyttää jatkossa omassa työssä?

Nämä kyselyaineiston muuttujat kuvaavat parhaiten sitä, saivatko osallistujat mielestään hyötyä koulutuksiin osallistumisesta. Muuttujat antavat informaatiota myös koulutusten potentiaalisesta vaikuttavuudesta. Ensimmäinen tarkasteltu muuttuja, eli koulutuksen sisällön tarvevastaavuus, on peräisin kyselylomakkeen toisesta muuttujapatterista (ks. Liite II). Tämän patterin kysymykset mittasivat koulutusten sisällön koettua hyvyttä.

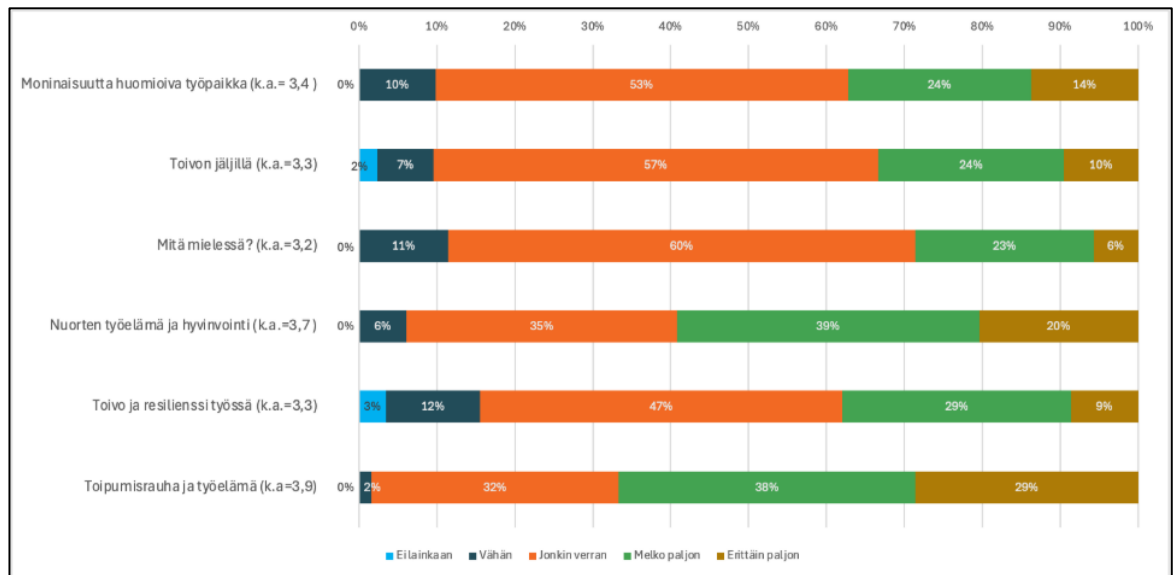

Kuvio 7. Vastaukset väitteeseen ”Tilaisuuden sisältö vastasi tarpeitani”.

Osallistujien vastausten keskiarvoista nähdään, että vastaajien kanta sijoittui vaihtoehtojen ”jokseenkin samaa mieltä” ja ”täysin samaa mieltä välille” (k.a. 3,3–3,7) kun he arvioivat, vastasivatko koulutustilaisuuden sisällöt heidän tarpeitaan. Vähintään ”jokseenkin samaa mieltä” olleiden prosentuaalinen osuus on erittäin korkea, sillä se

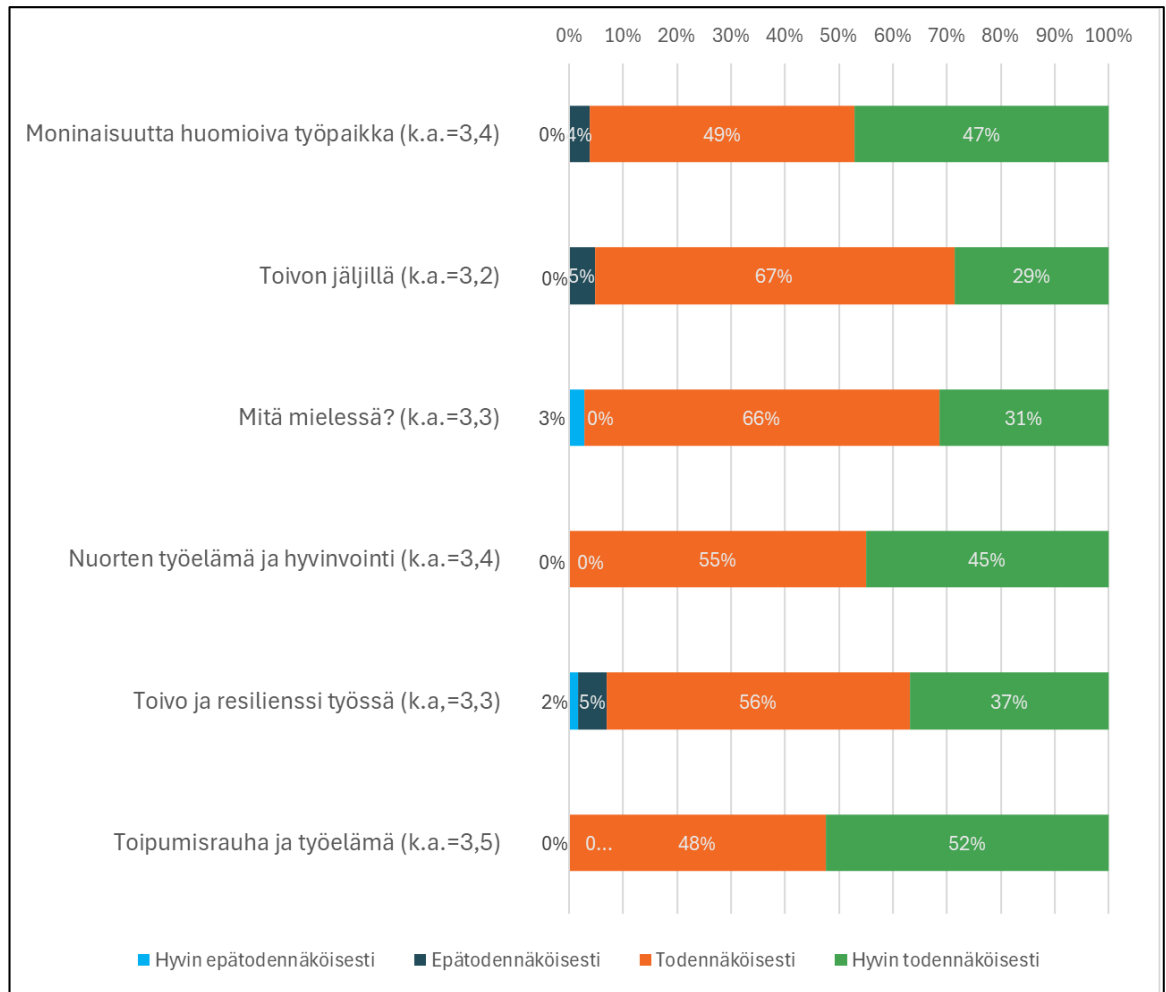
ylittää kaikkien koulutusten kohdalla 90 %:n rajan. Toipumisrauha ja työelämä -koulutus tarjosi palautteen perusteella kaikkein eniten osallistujien tarpeita vastaavaa sisältöä (kuvio 7).

Saadun tiedon uutuuden tai merkityksellisyyden kokemus vaihteli keskiarvojen perusteella välillä ”jonkin verran” - ”melko paljon” (ks. kuvio 8). Frekvenssijakaumien perusteella vähintään ”melko paljon” uutta tai merkityksellistä tietoa saaneiden osuus vaihteli selvästi. Toipumisrauha ja työelämä -koulutus ja Nuorten työelämä -ja hyvinvointi -koulutus erottuvat hieman muista koulutuksista, mikä näkyy hyvin myös frekvenssikuvaajissa.

Kuvio 8. Tiedon koettu uutuus tai merkityksellisyys oman työn kannalta.

Todennäköisyys sille, että koulutuksiin osallistujat hyödyntävät oppimaansa omassa työssään, näyttää palautekyselyn tulosten perusteella vahvalta (ks.kuvio 9). Vastaukset ”todennäköisesti” ja ”hyvin todennäköisesti” dominoivat vastausten frekvenssijakaumia. Saadun tiedon hyödyntämistä enintään ”epätodennäköisenä” pitävien osuus on kaikissa koulutuksissa pieni tai pyöreä nolla.

Kuvio 9. Kuinka todennäköisesti aikoo hyödyntää oppimaansa omassa työssään (koko aineisto).

5.2 Hyvinvointialueiden mielenhyvinvointia tukevien rakenteiden kehittäminen

Hankkeen toisena tavoitteena oli toteuttaa ja mallintaa toimia, joilla erityisesti hyvinvointialueilla voidaan edistää nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria. Tavoitteena oli tuottaa työskentelyn pääkohdista muiden alueiden hyödynnettäväksi geneerinen toimintamallikuvaus Kuntoutussäätiön kehittävän arvioinnin tuella. Hyvinvointialueiden rakenteiden kehittäminen toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kaikille työpaikoille suunnattujen osaamisen vahvistamisen toimien kanssa (ks. edellä luku 5.1). Erityisesti hyvinvointialueiden avainhenkilöitä (esihenkilöt, tiiminvetäjät) koulutettiin sekä kohdennetuilla koulutuksilla että hankkeen kaikille avoimella koulutustarjonnalla (5.1) jotta he pystyisivät viemään nuoren työntekijän mielen hyvinvoinnin osaamista edelleen hyvinvointialueen rakenteisiin myös hankkeen jälkeen.

Keskeisimmät tuotokset ja tulokset hyvinvointialueiden rakenteiden kehittämisprosessin osalta on kuvattu alla.

5.2.1 Tuotokset

1) Rakenteiden ja kehittämistarpeiden tunnistaminen

Hankkeen koulutusinterventioiden ja työyhteisötason toimenpiteiden pilotointien kohdentamiseksi hyvinvointialueilta valittiin pilottiyksiköitä, joissa työskenteli paljon nuoria työntekijöitä ja/tai oli runsaasti mielenterveysperusteisia poissaoloja. Vaikka aihe tunnistettiin tärkeäksi, pilottiyksiköiden löytäminen ja sitouttaminen hankkeen toimenpiteisiin oli yllättävän haastavaa hyvinvointialueiden monien samanaikaisten muutosten vuoksi. Pilottiyksiköitä työskentelyyn sitoutui Keski-Suomessa 4 ja Pohjois-Savossa 6.

Kuntoutussäätiön arvioinnin asiantuntija yhteistyössä hyvinvointialueen hanketyöntekijän kanssa toteutti pilottiyksiköihin kohdentuvat työyksikkökohtaiset kehittävän arvioinnin alkuhaastattelut. Alkuhaastatteluilla haluttiin saada kuva osallistujien näkemyksistä hyvinvointialueen ja työyhteisön nykytilasta ja kehittämistarpeista koskien nuorten mielen hyvinvointia tukevia toimintatapoja, rakenteita ja menetelmiä. Keski-Suomessa haastateltiin 7 työntekijää: 3 esihenkilöä, 2 alaista ja 2 asiantuntijaa. Haastattelut tehtiin aikavälillä 13.6–23.6.2025. Pohjois-Savossa haastateltiin 5 esihenkilöä ja 4 alaista, eli yhteensä 9 henkilöä. Haastattelut tehtiin 11.4-5.5.2025.

Kehittämistyön kohdentamiseksi tarkoituksenmukaisesti olemassa oleviin käytäntöihin ja rakenteisiin Keski-Suomen hyvinvointialue teki lisäksi kesällä 2025 (12.6–8.8) oman Mielen hyvinvointi työssä-kyselyn alueensa työntekijöille ja esihenkilöille. Vastauksia saatiin yhteensä 210. Kyselystä saatiin laajempaa näkemystä alueen yksiköiden työhyvinvoinnin tilasta ja kehittämiskohdista.

Taustamateriaalin, organisaatioiden strategisten linjausten ja pilottiyksiköihin kohdennettujen kehittävän arvioinnin alkuhaastatteluiden ohjaamana toimenpiteet päätettiin kohdistaa seuraaviin toimintoihin:

- opiskelijaohjausosaaminen
- esihenkilöiden urajohtamisosaaminen (nuoret työntekijät)
- työyksikötason perehdytys ja mentorointi
- yksilötason palaute- ja vuorovaikutustaidot sekä työyhteisötason palautekulttuuri
- työhyvinvointiin ja erityisesti mielen hyvinvointiin liittyvä sisäinen viestintä ja materiaalin saavutettavuus.

Aiemmin Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyjä nuoren työntekijän hyvän mielenterveyden tuen malleja sovitettiin yksikkö- ja työyhteisötason toimenpiteillä (ks. alla kohta 2) ja muilla osaamisen vahvistamisen toimilla (kohta 3) osaksi erityisesti näitä yhteisesti tunnistettuja hyvinvointialueiden työhyvinvoinnin ja työkyvyntuen prosesseja. Kehittämiskohteiden valinnassa ja kehitettävien rakenteiden tunnistamisessa huomioitiin hyvinvointialueiden omien toimintojen lisäksi myös muut alueiden työkyvyn tuen toimijat ja yhteisissä keskusteluissa (esim. Keski-Suomen yhteistyöverkostossa) esiin nousseet tarpeet.

2) Yksikkö- ja työyhteisötason toimenpiteet

Konsortion kouluttajien asiantuntemusta hyödyttäen ja kehittäjänuoria osallistaen (ks. myös alla kohta 4 ”Juurruttaminen ja yhteistyö työkyvyn tuen toimijoiden kanssa”) pilottiyksiköissä keskityttiin kehittämään tunnistettuja teemoja ja rakenteita. Pilottiyksiköihin kohdentuvat työyhteisötason toimenpiteet toteutettiin Kuntoutussäätiön ja hyvinvointialueiden hanketyöntekijöiden yhdessä toteuttamina työpajoina. Taustatietoon, organisaation strategisiin linjauksiin, alkuhaastatteluissa ja verkostojen kanssa käydyissä keskusteluissa nousseisiin kehittämistarpeisiin pohjautuen kunkin yksikön esihenkilön kanssa valittiin työpajojen aiheet ja suunniteltiin toteutusaikataulu. Työpajojen sisällöissä ja suunnittelussa hyödynnettiin kattavasti Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmiä ja materiaaleja ja sovitettiin niitä alueiden muihin työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen prosesseihin.

Keski-Suomen hyvinvointialueen pilottiyksiköissä järjestettiin viisi työpajaa ajalla 5.6.–19.6.2025. Työpajoja järjestettiin kahdesta teemasta: *Uuden työntekijän vastaanotto* ja *Palautekulttuuri työyhteisössä*. Työskentelyssä painopisteenä oli henkilöstön osallistaminen ja hankkeen koulutuksista (ks. kohta 3 osaamisen vahvistaminen) saadun osaamisen juurruttaminen pilottiyksiköiden kautta hyvinvointialueen rakenteisiin laajemmin. Pohjois-Savon hyvinvointialueella työpajat (6) järjestettiin aikavälillä 3.–26.9.2025. Työpajojen aiheiksi valikoituivat palautteeseen ja perehdytykseen liittyvät toimintatavat sekä uuden työntekijän tuki. Jokaiseen työpajaan osallistui 8–20 henkilöä työyhteisöistä. Työpajojen lisäksi pilottiyksiköiden avainhenkilöitä koulutettiin Mieli hyvin duunissa -hankkeessa kehitetyn Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -valmennusohjelman mukaisesti. Neljän yksikön avainhenkilö koulutettiin Viisi askelta –mentoriksi, joka sai valmiudet toimia omalla työpaikallaan valmennusohjelman mukaisesti nuoren työntekijän tukena ja jatkaa aiheeseen liittyvän osaamisen juurruttamisesta edelleen. Viisi askelta -valmennuksen sisältöjä yhdistettiin myös hyvinvointialueiden uuden työntekijän perehdytysohjelman kehittämiseen.

Pilottiyksiköissä järjestetyistä työpajoista kerättiin palautekyselyt, joiden tuottamaa tietoa hyödyntämällä työpajamallia kehitettiin hyvinvointialueille yleisemmin juurrutettavaan muotoon. Syksyn aikana kehitettyä työpajamallia ohjattiin kuudessa (6) hyvinvointialueen työyksikössä aiheista *Palautekulttuuri työyhteisössä* ja *Työssäjaksaminen ja palaute*. Mielihyvin duunissa -materiaaleihin pohjautuvasta kehitetystä työpajamallista tehtiin prosessikuvaus, jonka myötä mallia voidaan laajemmin levittää hyvinvointialueilla jo oleviin muihin työhyvinvoinnin prosesseihin. Työpajamallin käyttöönoton tueksi Keski-Suomen hyvinvointialueella toteutettiin myös [ohjevideo](#). Työpajoissa käytetyt koulutusmateriaalit ja ohjeet työpajatoiminnan toteuttamiseen työstettiin kansallisesti muiden hyvinvointialueiden hyödynnettäväksi hankkeen generisen toimintamallikuvauksen “[Askelmerkkejä opiskelijoiden ja nuorten työntekijöiden mielen hyvinvoinnin tukemiseen](#)” liitteeksi.

3) Osaamisen vahvistaminen

Kuntoutussäätiö toteutti neljä (4) kohdennettua koulutusta hyvinvointialueiden pilottiyksiköille tunnistettuihin (edellä kohta 1) rakenteiden kehittämiskohtiin ja osaamistarpeisiin. Koulutussarjassa syvennyttiin työelämän moninaisuuteen ja psykologisesti turvallisen työyhteisön rakentamiseen. Kuntoutussäätiön kouluttajien

lisäksi Väestöliiton hyvinvointi oy:n asiantuntijat toteuttivat pilottiyksiköissä valmennusprosesseja (4 kpl) Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään - mentorointimallin hyödyntämiseksi osana esihenkilötyötä, perehdytystä ja nuoren työntekijän tukea.

Kohdennettujen koulutusten ja valmennuskokonaisuuksien lisäksi pilottiyksiköille tarjottiin hankkeen järjestämiä kaikille avoimia koulutuksia. Hankesuunnitelman mukaisesti osaamisen vahvistamisen toimet keskittyivät erityisesti hyvinvointialueiden avainhenkilöiden kouluttamiseen nuorten mielenhyvinvointia vahvistavien käytäntöjen juurtumisen varmistamiseksi. Koulutuksilla ja valmennuskokonaisuuksilla haluttiin vahvistaa etenkin lähijohdon ja keskeisten asiantuntijoiden sekä opiskelijavastaavien osaamista, ja tuoda heidän käyttöönsä aikaisemmin kehitettyjä työkaluja ja menetelmiä, joita he voivat hyödyntää suoraan työssään ja joiden avulla jatkaa nuorten mielen hyvinvointia tukevien aiheiden käsittelyä työyhteisöissä sekä opastaa myös muita avainhenkilöitä (esim. tiiminvetäjiä) käsittelemään aiheita. Hankkeen järjestämiä nuorten mielen hyvinvointiosaamista vahvistavia koulutuksia ja valmennuksia markkinoitiin pilottiyksiköiden lisäksi aktiivisesti myös muille hyvinvointialueiden yksiköille ja muille alueen työkyvyn tuen toimijoille.

Yhdeksi hyvinvointialueiden rakenteiden kehittämiskohdaksi tunnistettiin (kohta 1 edellä) työelämäjaksolle tulevien opiskelijoiden ohjausosaaminen. Työelämäjaksot nähtiin nuoren myöhemmän työuran kannalta keskeiseksi vaiheeksi, jossa on tärkeää varmistaa myös mielen hyvinvoinnin tuki osana työelämässä tapahtuvaa ohjausta. Pohjois-Savossa opiskelijavastaavien osaamisen vahvistamiseksi järjestettiin koulutus- ja verkostoitumistyöpajoja (4 kpl, yht. 88 osallistujaa) Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyä [Mitä mielessä? -opasta](#) hyödyntäen. Lisäksi työelämän ohjausosaamisen kehittämisen taustaksi Savon ammattiopiston lähihoitajaopiskelijoille tehtiin ryhmähaastatteluja, joissa selvitettiin heidän kokemuksiaan työelämässä oppimisen jaksoilta. Kolmeen ryhmähaastatteluun osallistui yhteensä 38 opiskelijaa, joilla oli takanaan työelämässä oppimisen jaksoja eri organisaatioissa. Haastatteluiden perusteella opiskelijoiden kokemukset työelämässä oppimisesta ja ohjauksesta vaihtelivat. Hyvät kokemukset liittyivät selkeään ohjaukseen, ystävälliseen vastaanottoon ja rakentavaan palautteeseen. Haasteiksi koettiin puutteellinen perehdytys, epäselvä ohjaus ja ohjaajien vaihtuvuus. Lisäksi opiskelijat toivoivat enemmän tukea, selkeyttä ja mahdollisuuksia vaikuttaa harjoittelun sisältöön. Työelämän ohjausosaamisen vahvistamiseksi hankkeen asiantuntijat laativat yhteistyössä Mielenterveystalo.fi -sivustolle [työpaikkaohjaajille ja opettajille suunnatun koulutuskokonaisuuden](#), jonka sisältöjä kootessa huomioitiin myös edellä kuvatun alueellisen kehittämistyön kokemukset ja tarpeet.

4) Juurruttaminen ja yhteistyö työkyvyn tuen toimijoiden kanssa

Hyvinvointialueilla toteutettujen toimien yhtenä keskeisenä tavoitteena oli muokata alueen toimintakulttuuria nuoria työntekijöitä vahvemmin huomioivaksi. Tässä keskeisessä roolissa oli yksiköissä tapahtuvan kehittämistyön ohella yhteistyö alueiden työkykyä tukevien verkostojen kanssa. Jo kehittämiskohteiden valinnassa (kohta 1 edellä) huomioitiin esimerkiksi työterveyshuollon rooli työntekijöiden mielenhyvinvoinnin tuen prosesseissa käymällä vuoropuhelua hyvinvointialueen työterveyshuollon palveluntuottajien kanssa hankkeen toimenpiteistä. Kehittämistoimia hyvinvointialueen sisäisissä rakenteissa toteutettiin työterveyshuollon mielen hyvinvoinnin

palveluprosessia tukien. Yhteistyötä tehtiin myös muiden keskeisten sidosryhmien (mm. yrittäjäjärjestöjen, työnantajien, työllisyydenhoidon ja järjestökentän) kanssa sekä yhteisten kehittämiskohtien tunnistamisessa että hankkeen tarjoamien, yhteisiin kehittämiskohteisiin suunnattujen koulutus- ja valmennuskokonaisuuksien levittämisessä.

Osana hyvinvointialueiden mielen hyvinvointia tukevien rakenteiden kehittämistä mallinnettiin toimintatapa nuorten osallisuuden varmistamiseksi työkyvyn ja työllistämisen tuen palveluiden kokonaisuudessa. Keski-Suomen hyvinvointialueella Valo-Valmennusyhdistyksen kanssa pilotoitu nuorten kehittäjäryhmätoiminta toteutui monialaisessa yhteistyössä hyvinvointialueen ja alueen työkyvyn tuen toimijoiden kesken. Ryhmä osallistui hankkeen kehittämistoimiin esimerkiksi arvioimalla Mielenterveystalo.fi-sivustolle koottujen materiaalien sisältöjä ja sivuston käytettävyyttä sekä tuottamalla sisältöjä hankkeen viestintään ja levittämistilaisuuksiin. Hankkeen päättyessä ryhmän toiminta juurrutettiin monialaisen toimijaverkoston yhteistyörakenteisiin nuorten näkökulman varmistamiseksi alueen työkyvyn tuen palveluiden kehittämisessä myös tulevaisuudessa. Kehittäjäryhmän kokoaminen ja työskentelyn päävaiheet kuvattiin Innokylään [toimintamallikuvaukseen](#), jotta vastaava toimintatapa voidaan ottaa käyttöön myös muilla hyvinvointialueilla yhdessä järjestösektorin ja muiden työllisyyden ja työkyvyn tuen toimijoiden kanssa.

Pilottialueilla toteutetut toimet hyvinvointia edistävien rakenteiden kehittämiseksi kuvattiin kokonaisuudessaan Kuntoutussäätiön kehittävän arvioinnin tuloksia hyödyntäen muiden alueiden käyttöönotettavissa olevaksi [toimintamalliksi](#), jota levitettiin hankkeen edetessä hyvinvointialueiden yhteistyöverkostoissa ja hankkeen päätösvaiheessa hyvinvointialuetoimijoille suunnatussa seminaarissa 27.11.2025. Verkossa järjestetyssä tilaisuudessa jaettiin kokemuksia pilotoiduista nuorten mielen hyvinvointia tukevista käytännöistä, tuotiin esiin sote-alalla opiskelevien nuorten, esihenkilöiden ja HR-ammattilaisten näkemyksiä sekä kuultiin Työterveyslaitoksen erikoistutkija Kati Karhulan puheenvuoro sosiaali- ja terveydenhuollon työhyvinvoinnin ajankohtaisesta tilasta.

5.2.2 Tulokset

Hyvinvointialueiden nuoren työntekijän mielen hyvinvointia tukevien rakenteiden kehittämistyöhön liittyvä arviointiraportti löytyy kokonaisuudessaan Innokylästä toimenpiteiden pohjalta kehitetyn [toimintamallin](#) yhteydestä. Arviointia toteutettiin kehittävän arvioinnin näkökulmasta, jolloin se tuki työpaketissa kehitettävän toimintamallin tuottamista. Samalla tarkasteltiin toimintamalliin liittyviä mahdollisia vaikutuksia (Kuntoutussäätiön toteuttama ennakoiva vaikutusten arviointi).

Arvioinnin aineistona käytettiin pilottiryhmien toimijoiden alkuhaastatteluja (16 henkilöä) ja lopputyöpäjoja (2 kappaletta ja 8 osallistujaa) sekä hankkeen asiantuntijaryhmän loppuhaastatteluja (3 osallistujaa). Lisäksi tietoa saatiin Keski-Suomen hyvinvointialueen tekemästä kyselystä (n=210). Aineistona hyödynnettiin myös hyvinvointialueiden hanketoimijoiden kanssa sähköpostitse ja Teams-yhteydellä käydystä jatkuvasta hankkeen aikaisesta vuoropuhelusta saatua informaatiota. Haastattelu- ja työpaja-aineistoa analysoitiin sisällönanalyttisesti ja teemoitellen.

Ennen arviointitoimiin ryhtymistä pilottihyvinvointialueilta tiedusteltiin tutkimuslupien tarpeellisuus. Pohjois-Savossa tutkimuslupaa ei vaadittu (henkilökohtainen sähköpostitiedonanto Pohjois-Savon hyvinvointialueen tiedepalvelukeskuksen tiedepalvelukoordinaattori Niina Räsäseltä 19.3.2025). Keski-Suomeen tehtiin tutkimuslupahakemus liitteineen ja lupa saatiin 11.6.2025. Arvioinnissa noudatettiin Suomen tietosuojalain (2018/1050) lisäksi EU:n tietosuoja-asetusta (2016/679) ja myös tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisemaa hyvää tieteellistä käytäntöä (TENK 2012) ja eettisiä ohjeita (TENK 2009, TENK 2019 ja TENK 2023). Kaikilta osallistujilta pyydettiin tietoon perustuvat suostumukset ja heidän yksityisyytensä on suojattu asianmukaisesti. Kerätty aineisto on käsitelty ja raportoitu huolellisesti, tarkasti ja rehellisesti.

Arviointiaineisto osoittaa, että osallistuneet pilottiyksiköt osallistuivat hankkeen työpajoihin, valmennuksiin ja koulutuksiin monipuolisesti ja muistiin jäivät erityisesti ”Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään”-valmennus, moninaisuuteen liittyvä koulutus, opiskelijavastaavien ja työpaikkaohjaajien koulutukset, johtamiseen liittyvät koulutukset sekä palautekulttuuria, perehdyttämistä ja yhteisöllisyyttä käsittelevät työpajat (lopputyöpajoihin osallistuneiden sanalliset maininnat). Koulutukset, valmennukset ja työpajat koettiin onnistuneiksi ja hyödyllisiksi. Myös sitä pidettiin hyvänä, että käytetyt materiaalit ovat internetissä saatavilla.

Haastatellut asiantuntijat pitivät hankkeessa käytettyjä työkaluja hyvinä. He totesivat, että niitä kannattaa sovittaa toimimaan erilaisissa toimintaympäristöissä ja päivittää myös jatkossa, koska maailma ja ihmiset muuttuvat. Osalle pilottialueiden pilottiyksiköistä hanke ja oma rooli siinä olivat selkeitä ja motivoivia. Osa koki toisaalta myös sekavuutta varsinkin hankkeen aloitusvaiheessa. Selkeyttä työskentelyyn toivat kuitenkin konkreettiset sisällöt ja työkalut. Toimenpiteiden tuloksellisuutta ja vaikutuksia estäviksi tekijöiksi osallistujat tunnistivat mm. resurssipulan, hankkeiden päällekkäisyyden ja ”projektiväsymyksen”, työkuormituksen ja työsuhteiden määräaikaaisuuden, minkä nähtiin vaikeuttavan pitkän aikavälin suunnittelua. Jotkut kokivat myös ”pakko-osallistumista” hankkeeseen, hankkeiden ”sekavuutta” ylipäätään sekä juurruttamistoimien puutteellisuutta.

Kokonaisuudessaan arviointiaineisto osoittaa, että Mielihyvin duunissa 2.0 -hankkeen toimenpiteillä pystyttiin edistämään hankkeen tavoitetta edistää nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävää toimintakulttuuria hyvinvointialueilla. Kehittämistyöhön osallistuneet pilottiyksiköt kokivat työskentelyn tärkeäksi ja hyödylliseksi, mutta tunnistivat myös mahdollisia heikkouksia ja haasteita käytäntöjen jatkon turvaamisessa. Pilottialueille jäi kuitenkin käyttöön sekä aineistoa, käytäntöjä että rakenteita, jotka jatkavat hankkeen vaikutusta. Hankkeessa luotiin [toimintamallikuvaus](#), joka auttaa myös muita hyvinvointialueita toteuttamaan samanlaista systemaattista kehittämistyötä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

5.3 Koulutussektorin tietoisuuden vahvistaminen

Hankkeen kolmantena tavoitteena oli lisätä koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä, toimintatavoista ja mielenterveyden haasteista. Tähän pyrittiin jatkokehittämällä hankekonsortion aiemmin kehittämistä materiaaleista Mielenterveystalo.fi -alustalle toisiaan tukeva kokonaisuus psykoedukatiivista ja

valmentavaa materiaalia ja kouluttamalla koulutussektorin toimijoita Mielihyvin duunissa -hankkeen ja Mielenterveystalo.fi-alustan valittuja materiaaleja hyödyntäen.

Hankkeen keskeiset tuotokset ja konkreettiset tulokset koulutussektorille suuntautuvien toimien osalta on kuvattu alla.

5.3.1 Tuotokset

1) Mielihyvin duunissa -materiaalien jatkokehittäminen alueellisissa piloteissa

Hankesuunnitelman mukaisesti kahdella pilottihyvinvointialueella (Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala) toteutettiin koulutus- ja työpajakokonaisuuksia, joissa Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyjä materiaaleja ja menetelmiä edelleen kehitettiin ja tuotiin osaksi toisen asteen oppilaitosten ja opiskeluhuollon olemassa olevia käytäntöjä. Pilotointeihin osallistuneet ammattilaiset tuottivat samanaikaisesti sisältöjä Mielenterveystalo.fi-sivustolle, mikä varmisti jatkuvan vuoropuhelun alueellisten pilotointien ja kansallisen materiaalin valmistelun ja levittämisen välillä.

Alueelliset pilotoinnit toteutettiin Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmien käytön jatkokehittämiseksi koulutussektorilla seuraavasti:

Mielihyvin duunissa -menetelmien vieminen osaksi oppilaitosten kurssisisältöjä

Mielihyvin duunissa -hankkeessa vuonna 2024 yhdessä nuorten kanssa kehitettyä Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssia pilotoitiin uudella tavalla oppilaitosarjessa integroimalla kurssin sisällöt osaksi toisen asteen ammatillisia opintoja. Pohjois-Karjalassa koulutuskuntayhtymä Riveriassa Viiden askeleen suorittaminen yhdistettiin osaksi Työelämässä toimiminen-valinnaisainekurssia. Viiden askeleen moduulit eli "askeleet" työhyvinvointi, keho, mieli, ihmissuhteet ja työkyvyn ylläpitäminen arvioitiin aiemman hankkeen kokemusten perusteella alueen opiskeluhuollon toimijoiden kanssa valinnaisainekurssin sisältöihin sopiviksi sekä ajankohtaisia nuoren työelämässä toimimisen ja mielen hyvinvoinnin taitoja vahvistaviksi.

Viisi askelta-verkkokurssia pilotoitiin syksyn 2025 aikana neljällä valinnaisainekurssilla, joiden opiskelijamäärät vaihtelivat 7 opiskelijasta 25 opiskelijaan. Kursseille osallistui eri alojen toisen vuoden opiskelijoita. Yhden kurssin suorittamiseen käytettiin viisi päivää ja yhden moduulin suorittamiseen kului aikaa kolme tuntia. Verkkokurssin moduulit eli "askeleet" suoritettiin yksilötehtävinä, paritehtävinä ja ryhmätehtävinä yhdessä kuraattorin kanssa keskustellen. Kurssin suorittaneet opiskelijat saivat kurssilta opintopisteitä.

Lisäksi oppilaitostoimijoiden kanssa pilotoitiin Mielihyvin duunissa -materiaalipankin menetelmistä Mielenterveyden keskusliiton aiemmin kehittämää voimavaravalmennusta, jonka toteutusta muokattiin edelleen kehittäjäryhmän kanssa nuorten ajankohtaisia tarpeita vastaavaksi ja oppilaitosympäristössä helposti sovellettavaksi. Valmennuskokonaisuus toteutettiin Pohjois-Savon koulutuskuntayhtymän Sakky:n Iisalmen ja Kuopion kampuksilla syksyn 2025 aikana (13.8.–17.9.2025) kolmelle sosiaali- ja terveysalan perustutkintoryhmälle ja ryhmien opettajille. Voimavaravalmennuksen työkirjaan koottujen harjoitusten avulla sekä

opettajat että opiskeluhuollon henkilöstö voivat tarjota nuorelle työkaluja ja tietoa hyvinvoinnista sekä vahvistaa opiskelu- ja työelämätaitoja, syventää nuoren ammatillista itsetuntemusta, antaa ennaltaehkäisevää tukea opiskeluun ja myöhemmin helpottaa työelämään siirtymistä. Pilotoituja Mielihyvin duunissa -materiaaleja lisättiin Sakkyyssä osaksi oppimis- ja urasuunnitteluvalmiudet- ja asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen -kurssisisältöjä, mikä mahdollistaa menetelmien käytön rakenteellisen juurtuminen osaksi oppilaitoksen arkea myös hankkeen jälkeen.

Pilotointikokemukset [kuvattiin](#) yleisesti ja opiskelijoiden mielenhyvinvointitaitoja vahvistavat menetelmät ja materiaalit lisättiin myös Mielenterveystalo.fi-sivustolle kehitettyihin [opettajat ja työpaikkaohjaajat](#)- sekä [opiskelijat](#)-osioihin.

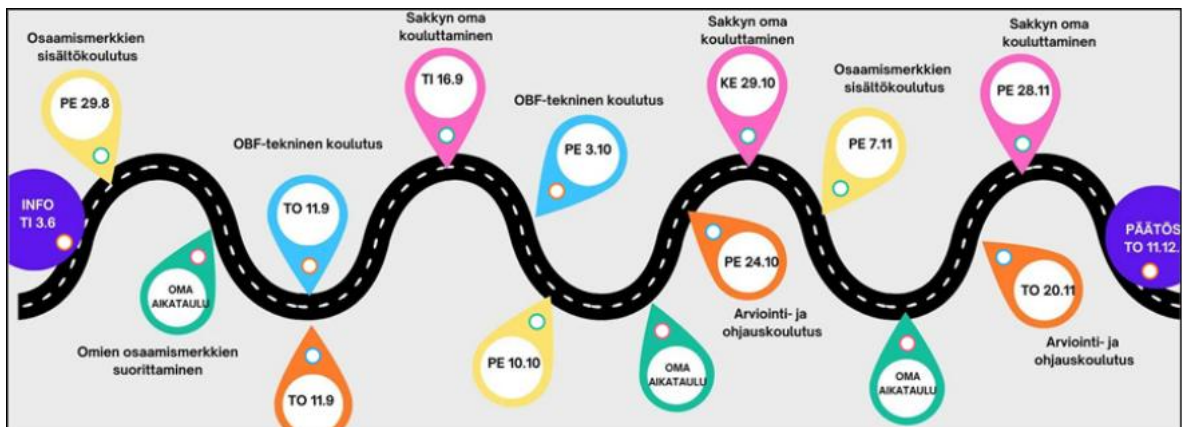
Koulutukset mielen hyvinvoinnin taidoista koulutussektorin toimijoille

Hankesuunnitelman mukaisesti opiskeluhooltoon ja toisen asteen oppilaitosten henkilöstölle tarjottiin koulutuksia mielen hyvinvointiin liittyvien asioiden puheeksi ottamisen taidoista ja käytännön teoista Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmiä ja tietosisältöjä hyödyntäen. Mielenterveyden keskusliiton asiantuntijoiden yhdessä nuorten kanssa Mielihyvin duunissa -hankkeessa tuottamaan [Mitä mielessä? -oppaaseen](#) pohjautuvia Mitä mielessä -koulutuksia järjestettiin vuoden aikana yhteensä kolme. Sekä nuoria työllistävälle työpaikoille että koulutussektorille tarjotuissa koulutuksissa käsiteltiin nuorten mieltä kuormittavia teemoja kuten yksinäisyyttä, ahdistusta, sosiaalisten tilanteiden pelkoa, suorittamista ja oppimisen haasteita sekä tarjottiin nuorten parissa toimiville ammattilaisille [Mielihyvin duunissa – hankkeen materiaalipankin Opettajille ja ohjaajille-osiosta](#) konkreettisia työkaluja puheeksi ottamiseen ja erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin nuorten kanssa. Pilottialueiden oppilaitoksille tarjottiin mahdollisuutta myös pitkäkestoisempiin mielen hyvinvoinnin pedagogista johtamista tukeviin valmennuksiin, mutta niihin sitoutuminen osoittautui hankkeen tiiviin aikataulun ja oppilaitosten resurssipulan vuoksi mahdottomaksi.

Osaamismerkistön kouluttaja-koulutus

Mielihyvin duunissa -hankkeessa v. 2023–2024 kehitetyn [Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkistön](#) levittämiseksi ja juurruttamiseksi alueellisissa piloteissa toteutettiin osaamismerkistön kouluttaja-koulutusta ammatillisen toisen asteen oppilaitosten vastuukouluttajille. Mielen hyvinvoinnin pedagogisen osaajan osaamismerkistö on koulutuskokonaisuus, joka nivoo mielen hyvinvoinnin tukemisen osaksi opettajan arkea. Osaamismerkistön avulla opettajat voivat tunnistaa oman merkittävän roolinsa opiskelijoiden tukemisessa ja toimia osana moniammatillista verkostoa. TAMKin asiantuntijoiden kanssa pilotoidussa osaamismerkistön kouluttajavalmennuksessa osallistuvia oppilaitostoimijoita valmennettiin hankkimaan mielen hyvinvoinnin pedagogisia taitoja ja osoittamaan hankittua osaamista osaamismerkkien avulla. Lisäksi osallistujille tarjottiin koulutusta, jonka suoritettuaan he saivat valmiudet jatkaa merkistön myöntämistä ja mielenhyvinvointiosaamisen juurruttamista omassa oppilaitoksessaan.

Osaamismerkistön kouluttaja-koulutuksen pilotointi toteutui Savon ammattiopistossa, jossa yhteensä 11 opettajaa suoritti koulutuksen syksyn 2025 aikana. Koulutuksen aikataulu ja sisältö on tiivistetty alla kuvaan 2.

Kuva 2. Osaamismerkistön kouluttaja-koulutuksen eteneminen.

Kaikki osallistuneet opettajat suorittivat vähintään neljä osaamismerkkiä, jolloin he saivat Meta-merkin. Koulutuksen läpikäyneet opettajat saivat valmiudet merkkien myöntämiseen jatkossa oman oppilaitoksen sisällä, mikä varmistaa osaamisen siirtymisen ja leviämisen uusien opettajien kouluttamisen ja merkkien myöntämisen kautta.

2) Kansallisten koulutusmateriaalien tuottaminen Mielenterveystalo.fi-alustalle

Suunnitelman mukaisesti Mielihyvin duunissa-hankkeen materiaaleja jatkokehittämällä ja sovittamalla yhteen muiden olemassa olevien materiaalien kanssa Mielenterveystalo.fi-verkkopalveluun muodostettiin aiempia hajanaisia verkkopohjaisia resursseja laajempi ja kokonaisvaltaisempi valtakunnallinen koulutusmateriaali.

Uusi sisältökokonaisuus nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseksi muotoiltiin kolmelle hankkeen keskeiselle kohderyhmälle: toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opetushenkilöstölle, työelämäjaksoja ohjaaville työpaikkaohjaajille sekä opiskelijoille itselleen (ks. [Opettajat ja työpaikkaohjaajat | Mielenterveystalo.fi](#) ja [Opiskelijat | Mielenterveystalo.fi](#)). HUS:n koordinoimassa työskentelyssä Mielenterveystalo.fi-sivuston uuteen sisältökokonaisuuteen valittiin 22 aihetta, joiden tarpeellisuus perustui Mielihyvin duunissa -hankkeen ensimmäisen kauden tietopohjaan, alueellisten pilottien työskentelyyn, konsortion monialaisen asiantuntijatiimin arvioon sekä kehittäjäryhmien nuorten ja hankkeen sidosryhmien näkemyksiin. Sivuston sisältö koottiin valituista nuorten mielen hyvinvoinnin aiheista, joista tuotettiin kohdennettua psykoedukatiivista tietoa sekä lisättiin kunkin teeman parissa työskentelyn tueksi hankkeen jatkokehittämistyön perusteella toimivimpia konkreettisia työkaluja ja menetelmiä ([Mielihyvin duunissa -menetelmät ja materiaalit](#), muut konsortion kehittämät menetelmät).

3) Koulutukset Mielenterveystalo.fi-materiaalien käyttöönottamisen tueksi ja muut valtakunnalliset levittämistilaisuudet koulutussektorin osaamisen vahvistamiseksi

Hankesuunnitelman mukaisesti koulutussektorin toimijoille tarjottujen valtakunnallisten koulutuskokonaisuuksien koordinointi toteutui HUS:n ja hankkeen järjestötoimijoiden, erityisesti Silta-Valmennusyhdistyksen, yhteistyönä. HUS:n asiantuntijat tarjosivat

kaikille Suomen toisen asteen ammatillisille oppilaitoksille mahdollisuutta osallistua maksuttomiin infowebinaareihin (30min) tai koulutuksiin (90min) Mielenterveystalo.fi -sivuston uusien sisältöosioiden käyttöönoton ja hyödyntämisen tueksi. Yhteensä 136 oppilaitokselle lähetettiin kolme erillistä kertaa tietoa sivustosta sekä kutsu infowebinaariin. Syksyn 2025 aikana koulutussektorin toimijoille suunnattuja infowebinaareja järjestettiin yhteensä 15, koulutuksia 8. Osallistujia tilaisuuksissa oli yhteensä n. 1500. Lisäksi sivustoja levitettiin opiskeluvastaaville ja työpaikkaohjaajille suunnatuissa infowebinaareissa, joita järjestettiin yhteensä kolme ja joihin osallistui 250 ammattilaista. Kansallisesti hyvinvointialueiden opiskeluhuollon toimijoita informoitiin lisäksi Mielenterveystalo.fi-verkkopalveluun tehdyn nuorten mielen hyvinvoinnin tukemisen materiaaleista HUS:n toteuttamien Nuorten ohjattujen omahoitojen kertauskoulutusten yhteydessä (11 tilaisuutta).

Hankkeen koulutussektorille suuntaamien toimien ja kehitettyjen materiaalien levittämiseksi oppilaitostoitimijoille järjestettiin lisäksi yhteinen päätöswebinaari 2.12. "Menetelmiä, kokemuksia ja käytäntöjä - lisää mielen hyvinvointia oppilaitoksiin" -webinaarissa kuultiin mm. asiantuntijapuheenvuoro mielen hyvinvoinnin pedagogisesta johtamisesta oppilaitoksissa ja kokemuksia Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkistönkouluttaja-koulutuksesta. Lisäksi tilaisuuteen osallistuneille ammattilaisille tarjottiin tietoa Mielenterveystalon uusista sisältöosioista ja erityisesti Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -menetelmän soveltamisesta oppilaitoksessa osana toisen asteen opintoja.

5.3.2 Tulokset

Koulutussektorin tietoisuuden vahvistamisen toimista tehtiin arviointia monimenetelmällisesti ja hyödyntäen erilaisia lähestymistapoja. Arviointitiedon keräämiseen vaikutti merkittävästi se, että oppilaitosten aikataulujen vuoksi monet suunnitellut toiminnot pääsivät aktiivisesti alkamaan vasta hankekauden puolivälissä loppukeväästä–kesästä 2025. Alueellisten menetelmäpilottien arviointi keskittyi kehittävään arviointiin, joka tuki kehitettävien toimintamallin tuottamista. Kehittämistyöhön liittyvä arviointiraportti löytyy kokonaisuudessaan Innokylästä [toimintamallin](#) yhteydestä. Arvioinnissa tarkasteltiin menetelmien soveltamiseen liittyviä mahdollisia vaikutuksia (ennakoiva vaikutusten arviointi).

Hankkeessa onnistuttiin tekemään toimia, joilla erilaisia oppilaiden mielen hyvinvointia tukevia menetelmiä ja sisältöjä rakennettiin osaksi oppilaitosten kurssitoimintaa ja rakenteita. Savon ammattiopistossa Sakkyyssä pilotoituja sisältöjä rakennettiin osaksi oppimis- ja urasuunnitteluvalmiudet- ja asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen -kurssisisältöjä. Pohjois-Karjalassa koulutuskuntayhtymä Riveriassa pilotoitiin Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssia osana Työelämässä toimiminen -valinnaisainekurssia. Menetelmien integroiminen osaksi olemassa olevia kursseja mahdollistaa menetelmien käytön rakenteellisen juurtumisen osaksi oppilaitosten arkea myös hankkeen jälkeen. Se, että pilotointikokemukset kuvattiin ja sisällytettiin osaksi Mielenterveystalo.fi -sivustoa tukee menetelmien valtakunnallista leviämistä myös hankkeen jälkeen.

Kehittämistoimia tehneet eri oppilaitosten ammattilaiset toivat haastatteluissa ja kyselyissä esille, että hankkeen sisällöt ja menetelmät tuntuivat tärkeiltä ja oppilaille

mieluisilta sekä lisäsivät koulujen henkilökunnan osaamista ja vahvistivat käytössä olleita työkaluja. Tietoa kerättiin eri kohdissa hanketta eri osallistujilta seuraavasti:

Pohjois-Karjalassa Siun soten hyvinvointialueen opiskeluhoollon kuraattoreille tehtiin keväällä 2025 kysely, jolla kartoitettiin muun muassa kehittämistarpeita nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa ja tukemisessa sekä sitä, millaisia haasteita uusien toimintatapojen tai menetelmien käyttöönottamisessa voi olla ja miten haasteita voisi ratkaista käytännössä. Kyselyn vastausten (n=5) perusteella merkitykselliseksi koettiin se, että kuraattoreilla on tietämys siitä, että opiskelijoiden kanssa toimiessa nuorten ymmärtäminen, myötätunto, läsnäolo ja keskustelu ovat keskeisiä. Menetelmiä mielen hyvinvoinnin tukemiseen toivottiin toisen asteen oppilaitosten henkilökunnan käytettäväksi, eli myös muille kuin opiskeluhoollon työntekijöille. Syksyllä 2025 kuraattoreille järjestettiin kehittämispäivä, jonka yhteydessä kerättiin palautetta hankkeen toiminnoista ja sisällöistä. Palautteiden (n=4) mukaan alkukyselyssä esitettyihin tarpeisiin ja toiveisiin oli onnistuttu vastaamaan. Vastaajat kokivat, että ammattilaiset saavat hankkeen materiaaleista itselleen tukea muun muassa keskusteluun nuorten kanssa. Erytisen hyvänä pidettiin sitä, että materiaalit ovat yhtäläisesti kaikkien toisella asteella opiskelevien nuorten kanssa työskentelevien saatavilla ja käytettävissä. Tällä viitattiin muun muassa hankkeessa Mielenterveystalo.fi -sivustolle tehtyihin aineistoihin.

Pohjois-Karjalassa Riveria-oppilaitoksessa pilotoidusta Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssista kerättiin palautetta sekä opettajilta että opiskelijoilta (katso alempana). Opettajien (n=2) mukaan pilotoitu kurssi oli hyödyllinen opiskelijoille ajatellen heidän tulevaisuuttaan, kurssi tuki opiskelijoita opinnoissa ja työelämäjaksoilla, auttoi opiskelijoita löytämään uusia keinoja fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin tukemiseen sekä keinoja parantaa omaa sosiaalista hyvinvointia ja luoda rakentavia ihmissuhteita työssä ja arjessa. Avovastauksissa opettajat toivat esille, että sisällöt sopivat meneillä oleviin opintoihin ja osaamistavoitteisiin.

Pohjois-Savossa Savon ammattiopistossa Sakyssa pilotoidusta Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkistön toteutuksesta kerättiin palautetietoa opettajilta. Koulutukseen osallistui 11 henkilöä ja se saatiin päätökseen loppuvuodesta 2025 vasta hieman ennen hankkeen päättymistä, joten käytännössä osaamismerkistön käyttö Savon ammattiopistossa pääsee alkamaan vasta hankkeen päättymisen jälkeen. Palautekyselyyn vastanneista (n=9) suurin osa (66,7 %) koki, että tehtävät ja ohjaus auttoivat kehittämään omia työskentelytapoja. Enemmistö vastaajista (64 %) oli myös sitä mieltä, että osaamismerkistö kannattaa ottaa käyttöön Savon ammattiopistossa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen opiskelijavastaaville järjestettiin syksyllä 2025 koulutus- ja verkostoitumisiltapäivä, jonka toteutuksessa hyödynnettiin mm. Mielenterveystalo.fi-sivustolle tuotettuja aineistoja ja Mielenterveyden Keskusliiton Mitä mielessä? -opasta. Tilaisuudessa kerättiin palautetta kyselyllä. Vastaajien (n=43) antama keskiarvo tilaisuudelle oli 9,1 asteikolla 4–10. Yli puolet vastaajista (65,1 %, 28 vastaajaa) koki, että tilaisuus sisälsi melko tai erittäin paljon oman työn kannalta uutta tai merkityksellistä tietoa. 26 vastaajaa (60,5 %) kertoi aikovansa hyödyntää tilaisuudessa kuulemaansa tietoa ja menetelmiä jatkossa omassa työssään hyvin todennäköisesti ja 17 vastaajaa (39,5 %) kertoi hyödyntävänsä tietoa todennäköisesti.

Sekä Pohjois-Savossa että Pohjois-Karjalassa palautetietoa kerättiin myös eri kohdissa menetelmien pilotoiteihin osallistuneilta opiskelijoilta. Savon ammattiopistossa Sakkyyssä pilotoidusta Voimavaravalmennuksesta kerättiin tietoa kyselyllä opiskelijoilta (n=27). Lähes kaikki vastanneet toivat esille, että valmennus lisäsi heidän tietojensa liittyen voimavaroihin ja kuormituksen helpottamiseen, stressin hallintaan, siihen millaisessa ryhmässä on hyvä olla ja motivaation lisäämiseen. Koulutuskuntayhtymä Riveriassa pilotoidusta Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssista kysyttiin myös palautetta opiskelijoilta (n=29) kyselyllä. Kysyttäessä vaihtoehdoilla Kyllä ja Ei, valtaosa eli 82,8 % (24 vastaajaa) koki, että kurssin sisältämät harjoitukset olivat hyödyllisiä tulevaisuuden kannalta. Samoin 82,8 % (24 vastaajaa) koki, että kurssilla tehdyt harjoitukset tukevat sekä opinnoissa että työelämäjaksoilla. 26 vastaajaa koki, että löysi kurssin avulla uusia keinoja fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin tukemiseen ja 25 vastaajaa koki, että oppi uusia keinoja parantaa omaa sosiaalista hyvinvointiaan sekä luoda rakentavia ihmissuhteita työssä ja arjessa.

Arviointiaineisto osoittaa, että hankkeen toimenpiteillä pystyttiin edistämään hankkeen tavoitetta eli lisäämään koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä, toimintatavoista ja mielenterveyden haasteista. Sekä nuoret että oppilaitosten henkilökunta kokivat hankkeen sisällöt ja menetelmät tärkeiksi ja hyödyllisiksi. Pilottialueille onnistuttiin juurruttamaan rakenteisiin sisältöjä ja toimintatapoja, jotka voivat jatkossa edistää nuorten mielen hyvinvointia. Lisäksi Mielenterveystalo.fi-sivustolle tuotetut uudet sisällöt saivat jo hankkeen aikana positiivista palautetta ja potentiaalisesti mahdollistavat tietoisuuden leviämisen laajemmalle valtakunnallisesti. Koska sivusto valmistui kokonaisuudessaan vasta vuoden 2025 lopulla, sisältöjen käytön arviointi ei kuitenkaan tämän hankkeen toteutusaikana ollut laajamittaisesti mahdollista. Sivustoa ylläpitävä HUS psykiatria kerää kuitenkin tietoa sivuston kävijämääristä sekä muuta käyttäjäpalautetta, jonka perusteella nyt kehitettyjen sisältöosioiden päivittämistä on mahdollista tehdä myöhemmin.

5.4 Viestintätoimenpiteet

Silta-Valmennusyhdistys koordinoi hankkeen viestintää yhteistyössä Mielenterveyden keskusliiton kanssa. Viestinnällä keskityttiin levittämään tietoa hankkeen koulutuksista ja teemoista valtakunnallisesti. Hankkeen yhteiseksi pääkanavaksi tapahtumatiedotukselle perustettiin oma LinkedIn-sivu, koska kyseisen alustan arvioitiin tavoittavan kattavasti hankkeen koulutusten ja webinaarien keskeisiä kohderyhmiä. Näkyvyyden kannalta oli tarkoituksenmukaista valita sosiaalisen median kanava hankkeen pääsivustoksi, sillä algoritmit suosivat suoraan kanavaan tuotettua, ei sinne jaettua sisältöä. Toisin sanoen tavoitimme orgaanisesti paremmin kohderyhmää tekemällä sisällöntuotantoa suoraan LinkedIniin, kuin tuottamalla sisältöä ulkoiselle verkkosivulle ja jakamalla sitä sosiaaliseen mediaan. Sivulle päivitettiin kaikki hankkeen koulutukset ja webinaarit, tuotettiin erilaista sisältöä (mm. nuorten blogit ja asiantuntija-artikkelit) sekä tehtiin nostoja tulevista koulutuksista. LinkedIniin tuotettiin hankkeen toiminta-aikana yhteensä 81 julkaisuja, jotka saivat näkyvyyttä hyvin (yht. 456 033 impressiota ja 1613 reaktiota).

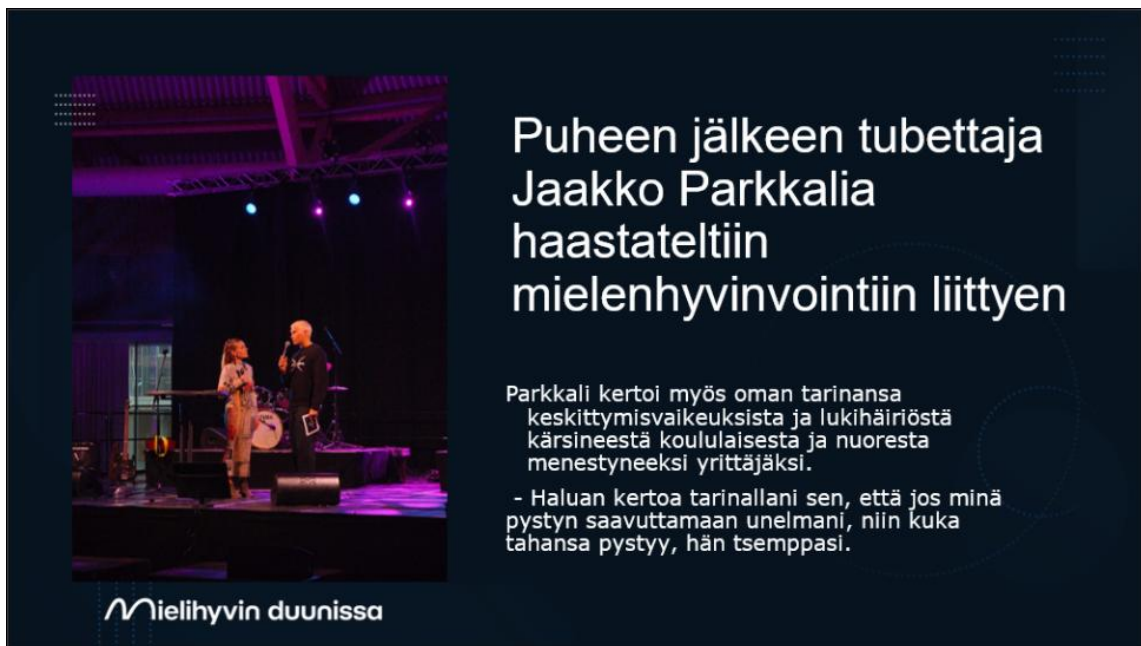
Hankkeen tapahtumakalenteri perustettiin lisäksi Mielenterveyden keskusliiton verkkosivuille. Kalenterissa vieraili vuoden aikana 3805 eri kävijää. Lisäksi kaikki hankekonsortion jäsenet toteuttivat viestintää monikanavaisesti omilla vakiintuneilla kanavillaan (mm. jokaisen toimijan omat verkkosivut, uutiskirjeet, intranet, omat somekanavat) ja sidosryhmiensä kautta. Toimijoiden eri kanavilla hankkeen sisällöistä

tehtiin yhteensä 266 julkaisua, jotka tavoittivat 353 666 lukijaa / näyttökertaa (analytiikka vaihteli kanavakohtaisesti).

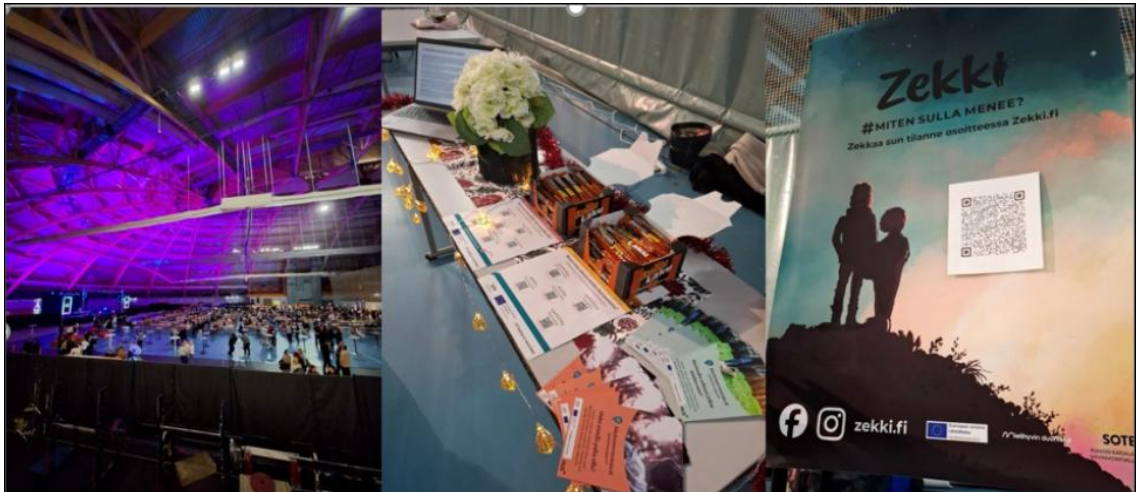
Hankkeen tilaisuuksista ja teemoista viestittiin lisäksi suoraan kaikille hyvinvointialueille, alueellisille yrittäjäjärjestöille sekä työkyvyn tuen toimijoille mm. Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen ajankohtaisten uutisten kautta. Myös hankkeen loppuwebinaarien asiantuntijapuhujat jakoivat tietoa webinaareista ja hankkeen teemoista omissa kanavissaan. Mielenterveystalo.fi-sivustolle kehitettyjen sisältöosioiden käytön levittämiseksi HUS teki lisäksi vaikuttajayhteistyötä Openaali-somevaikuttajan (l. erityisluokanopettaja Petter Punnosen) kanssa. Yhteisissä markkinointimateriaaleissa käytettiin Mielihyvin duunissa -hankkeeseen suunniteltua visuaalista ilmettä ja kaikissa materiaaleissa käytettiin sekä Mielihyvin duunissa -logoa että Euroopan unionin rahoittama NextGeneration EU-logoa.

Kohderyhmään kuuluvat nuoret osallistuivat viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen mm. osana alueellista kehittäjäryhmätyöskentelyä. Nuorten näkökulmaa tuotiin aktiivisesti esiin esimerkiksi hankekonsortion sosiaalisen median kanavilla ja/tai verkkosivuilla julkaistuissa blogikirjoituksissa ([esimerkiksi Keski-Suomen kokemusasiantuntijanuoren blogi](#)). Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen teemoja ja sisältöjä levitettiin ja tuotiin keskusteluun yhdessä nuorten kanssa ideoiduissa alueellisissa ja valtakunnallisissa levittämistilaisuuksissa. Syyskuussa järjestettiin Keski-Suomen kehittäjäryhmän nuorten kanssa Kehittäjätyöryhmäfoorumi (11.9.2025 Viitasaari), jossa keskusteltiin yhdessä nuorten ja Keski-Suomen alueen työllisyyden ja työkyvyn toimijoiden kanssa konkreettisista keinoista tukea nuorten työelämään siirtymistä. Pohjois-Karjalassa Mielihyvin duunissa 2.0-hanke ja Työkyvyn tuen palveluiden -hanke järjestivät yhteistyössä ”yhdessä nuorten työkykyä tukien” -tapahtuman 18.11.2025 Joensuussa. Tapahtumaan osallistui työkyvyn tuen toimijoita, koulutussektorin ammattilaisia ja nuoria Pohjois-Karjalan alueelta.

Lisäksi hankkeen teemoja ja sisältöjä tuotiin alueelliseen keskusteluun kahdessa suuressa kohderyhmään kuuluvia nuoria, ammattilaisia, päättäjiä ja vaikuttajia yhteen kokoavassa tapahtumassa. Molempiin tapahtumiin osallistuttiin omalla, nuorten kanssa yhdessä ideoidulla sisältöosiolalla. Pohjois-Karjalassa osallistuttiin Riveria-ammattioppilaitoksen Joensuun Areenalla 4.12.2025 järjestämän Amisfest-tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Tapahtuman teemana oli hyvinvoiva mieli ja keho, ja se keräsi paikalle noin 1200 toisen asteen opiskelijaa, 100 opetus- ja ohjausalan ammattilaista koulutussektorilta sekä runsaasti sidosryhmätoimijoita. Pohjois-Karjalan hanketyöntekijä keskusteli tapahtuman päälavalla mielen hyvinvoinnista yhdessä nuorten toivoman puhujan, tubettaja Jarkko Parkkalin kanssa. Lisäksi Mielihyvin duunissa 2.0-hankkeella oli tapahtumassa oma piste, jossa nuorille ja ammattilaisille jaettiin tietoa hankkeen menetelmistä, erityisesti Riveria-ammattioppilaitoksessa pilotoidusta Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -verkkokurssista ja Mielenterveystalo.fi uusista sisältöosioista. Lisäksi opiskelijoita ohjattiin tekemään Diakonia-ammattikorkeakoulun 10 kysymyksen Zekki.fi-testiä, jonka avulla nuori voi arvioida omaa tilannettaan ja etsiä tarpeen mukaan tukea. Zekki.fi on myös yksi Mielihyvin duunissa -hankkeen Materiaalipankkiin valikoitu menetelmä.

Kuva 3. Amisfest-tapahtuma.

Kuva 4. Amisfest-tapahtuma, hankkeen esittely piste.

Pohjois-Savossa osallistuttiin Savon ammattiopiston kanssa Hyvinvointi virtaa -viikon tapahtumasarjan toteutukseen lisämessuissa, Kuopiossa ja Varkaudessa 29.9.-1.10.2025. Tapahtumakokonaisuudessa hankkeen työntekijät fasilitoivat opiskelijoiden ja koulutussektorin toimijoiden keskustelua mielen hyvinvoinnista ja jakoivat tietoa hankkeen menetelmistä (erityisesti Mielenterveystalo.fi sisältöosioista). Kohtaamisia tapahtumissa kertyi kolmen päivän aikana yhteensä 721. Lisäksi tietoa hankkeen menetelmistä ja erityisesti Mielenterveystalo.fi-sivuston opiskelijoiden sisällöistä levitettiin mm. toisen asteen opiskelijoille suunnatuilla [Studia-messuilla](#), jotka keräsivät 25.-26.11.2025 Helsingissä yhteensä 19000 kävijää. Hankkeen messupisteellä kohdattiin nuoria ja keskusteltiin heidän kanssaan työelämään siirtymisessä huolettavista asioista. Nuoret kirjoittivat messupisteeseen seinälle huoliaan ja ajatuksiaan,

joita koottiin ja hyödynnettiin hankkeen päättymiseen liittyvässä viestinnässä ja 2.12.2025 toteutetussa oppilaitostoitimijoiden webinaarissa.

Valtakunnallisesti nuorten näkökulmia mielen hyvinvoinnista ja kestävästä työelämästä tuotiin keskusteluun asiantuntijoita, päättäjiä ja suurta yleisöä yhteen kokoavassa SuomiAreena 2025 -tapahtumassa (24.6-27.6.2025). Silta-Valmennusyhdistys ja Valo-Valmennusyhdistys kumppaneineen järjestivät tapahtumassa mm. paneelikeskustelun 27.6.2025 "Työelämä muuttuu - pysykö nuori kyydissä?". Paneelin teemoja ja rakennetta suunniteltiin etukäteen yhdessä kehittäjänuorten kanssa, ja yksi nuori osallistui myös itse keskusteluun. Lisäksi yhdessä koko Keski-Suomen kehittäjäryhmän kanssa suunniteltiin ja toteutettiin keskustelua taustoittava video nuoria mietityttävistä työelämäkysymyksistä. Video esitettiin paneelikeskustelun alussa sekä paikan päällä tilaisuutta seuranneille että keskustelua [MTV3 verkkosivuston](#) kautta katselleille.

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeen tuottamia mallinnuksia paketoitiin soveltuvin osin käyttöönnottoa tukeviksi videoiksi ja graafisiksi esityksiksi osana viestinnän toimia. Esimerkiksi Mielenterveystalo.fi -sivuston uusien sisältökokonaisuuksien käyttöönoton ja juurruttamisen tueksi tehtiin [info-video](#), josta välitettiin viestiä suoraan kaikille Suomen toisen asteen ammatillisille oppilaitoksille. Video ladattiin Mielenterveystalo.fi Youtube-kanavalle, jolla oli raportin kirjoittamishetkellä n. 4650 tilaajaa.

6 Hankkeen vaikutukset ja vaikuttavuus

6.1 Ihmisiin ja yhteiskuntaan kohdistuvien vaikutusten ennakoivaa arviointia

Hankkeen tulosten ja aikaan saamien muutosten (raportin luku 5) kokoava analyysi antaa viitteitä sekä tämän hankkeen että muun tämän tyyppisen hanketoiminnan mahdollisista vaikutuksista laajemmin. Tällöin puhutaan ennakoivasta vaikutusten arvioinnista. Ennakoivalla vaikutusten arvioinnilla pyritään kokoamaan tietoa, joka ohjaa toimintaa jatkossa. Tässä tapauksessa hankkeen tulosten kautta tehtävä ennakoiva vaikutusten arviointi antaa tietoa siitä, miten hankkeen teemaa olisi hyvä jatkossa lähestyä ja toisaalta siitä, miten tässä hankkeessa toteutetun kaltaista toimintaa olisi hyvä jatkossa suunnata ja kehittää. Tämä tieto voi tukea esimerkiksi tulosten levittämistyötä tai skaalaamista.

Ennakoivan vaikutusten arvioinnin näkökulmasta keskeistä on tarkastella ensiksi niin kutsuttua *nollatilannetta* eli sitä, missä tilanteessa toimenpiteitä lähdettiin toteuttamaan ja millaiseen tarpeeseen niillä pyrittiin vastaamaan. Tämän jälkeen kerätyn arviointitiedon osoittamia hyötyjä ja aikaansaatuja muutoksia voidaan verrata nollatilanteeseen ja analysoida *mahdollisia vaikutuksia* ja vaikutusten merkitystä.

Kyse on samantyyppisestä arvioinnin lähestymistavasta kuin vaikutusketjuajattelua hyödyntävässä arvioinnissa. Vaikutusketjulla kuvataan tyypillisesti toiminnan tarve, tavoitellut muutokset, kohderyhmät, toiminnot, tuotokset, tulokset ja vaikutukset. Arviointi syntyy, kun tuloksia ja vaikutuksia analysoidaan suhteessa tavoitteisiin. Tällöin tarkastellaan sitä, missä määrin tavoitteisiin päästiin. Toiminnassa, jossa vaikutuksia ei päästä todentamaan, voidaan niiden toteutumista arvioida ennakoiden analysoimalla vaikutusketjun muita osia. Tällöin tarkastellaan sitä, millaisia vaikutuksia on nähtävissä ja odotettavissa, ja miten ne vastaavat tavoitteeseen ja tunnistettuun tarpeeseen.

Tämä hanke rakennettiin vastaamaan tavoitteeseen lisätä nuoria työllistävien työpaikkojen ja koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista toimintatavoista ja menetelmistä sekä mielenterveyden haasteista. Hanketta edelsi

samantyyppinen Mielihyvin duunissa -hanke vuosina 2023–2024. Tämän edeltäneen hankkeen aikana toteutettiin systeemimallinnus, jonka kohteina olivat tekijät, jotka vaikuttavat nuorten hyvinvointiin sekä näiden tekijöiden väliset yhteydet. Mallinnuksessa havaittiin kolme erityistä ”solmukohtaa”, jotka ovat keskeisiä nuorten hyvinvoinnin kannalta (Rossi, Husso & Toikkanen 2025):

“1. Nuoren yksilöllisyyden huomiointi

Opetuksen ja työelämän keskellä otetaan huomioon, että yksilöiden ominaisuudet, tarpeet ja elämäntilanteet vaihtelevat.

2. Nuorelle sopiva työ

Osaamista ja työelämävalmiuksia vahvistava toiminta on tärkeää oppilaitoksissa. Työpaikoilla tärkeitä ovat onnistunut perehdys, kehittävä palautekulttuuri, toimiva tiedonkulku sekä selkeät ja oikea-aikaiset, tarvittaessa joustavat toimintatavat.

3. Nuoren toimijuus yhteisöissä

Nuorten pitää olla yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia yhteisön jäseniä ja heillä pitää olla mahdollisuuksia vaikuttaa yhteisön toimintaan ja sen kehittämiseen.”

Nämä tunnistetut solmukohdat loivat perustan tämän hankkeen kehittämistyön suuntaamiselle ja esimerkiksi koulutuksiin valittujen sisältöjen teemoille. Näitä olivat muun muassa moninaisuuden huomioiminen työyhteisössä, palautteen anto, puheeksi otto ja vuorovaikutus, sekä onnistuneen työsuhteen alun ja perehdytyksen merkitys sekä käytännöt työn mukauttamiseen. Hankkeen suuntaamiseen vaikutti myös tuore tutkimustieto siitä, että erityisesti ihmisvälitteisen työn ammateissa (kuten palvelu- ja hoitoalalla) on kohonnut riski mielenterveysongelmille ja niihin liittyville sairauspoissaoloille (Kouvonen ym. 2024; Väänänen ym., 2025). Hanketta suunniteltaessa työnantajasektoreittain tarkasteltuna julkisen sektorin työ näyttäytyi yksityistä sektoria useammin henkisesti raskaana (Laitinen ym., 2024; Pekkarinen ym. 2024). Näin ollen hankkeen kehittämistyötä kohdennettiin erityisesti hyvinvointialueorganisaatioihin, jotka työllistävät paljon nuoria työntekijöitä.

Hanketta suunniteltaessa nuorten mielenterveysongelmien lisääntyminen näkyi työelämän lisäksi jo ammattiin johtavissa opinnoissa ja tutkimusten mukaan mielenterveysoireilu oli yhteydessä opintojen keskeyttämiseen ja vaikeuksiin työelämään kiinnittymisessä (esim. Korkeamäki ym. 2023). Hankkeessa koulutussektorille suunnatut toimet keskittyivätkin systeemianalyyseissä nousseiden solmukohtien teemoihin muokaten pilottialueiden oppilaitosten rakenteita tukemaan nuoren yksilöllisyyden huomiointia, osaamista ja työelämävalmiuksia vahvistavaa toimintaa ja nuorten osallisuutta yhdenvertaisina ja tasa-arvoisina yhteisön jäseninä. Voidaan myös todeta, että ennen hanketta tietoa ja menetelmiä työelämään siirtyvien nuorten mielenhyvinvoinnin tukemiseksi oppilaitoksissa ei ollut olemassa kootusti kansallisesti toimijat tavoittavalla alustalla. Tähän tarpeeseen vastaamiseksi hankkeessa tuotettiin Mielenterveystalo.fi -sivustolle uusi hankekonsortion aiempaa kehittämistyötä hyödyntävä ja kokoava kokonaisuus psykoedukatiivista ja valmentavaa materiaalia oppilaitoksiin, työpaikkaohjaajille ja nuorille itselleen.

Kehittämisen lähtötilanteen ja siitä kertovan tutkimustiedon tarkastelu perustelee sen, että hankkeen tavoitetta lisätä nuoria työllistävien työpaikkojen ja koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista toimintatavoista ja menetelmistä sekä mielenterveyden haasteista lähdettiin edistämään hankkeeseen valituilla sisällöillä, kohderyhmillä ja toimintatavoilla. Tiivistetty kuvaus hankkeen nollatilanteesta (tarve), tavoitteista, kohderyhmistä ja toimenpiteistä on esitetty alla taulukossa 4.

Taulukko 4: Hankkeen vaikutusketju: tarve, tavoitteet, kohderyhmät ja toiminnot.

PÄÄTAVOITE: Lisätä nuoria työllistävien työpaikkojen ja koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista toimintatavoista ja menetelmistä sekä mielen terveyden haasteista.			
TARVE/NOLLATILANNE	TAVOITTEET	KOHDERYHMÄ	TOIMINNOT
<p>Mielen terveysperusteiset sairauspoissaolot ovat lisääntyneet voimakkaasti työelämässä: tämä näkyy erityisesti naisten ja alle 35-vuotiaiden ryhmissä.</p> <p>Systeemianalyysin mukaan keskeistä nuoren yksilöllisyyden huomioiminen sekä tasa-arvoinen toimijuutta ja osallisuutta tukeva kulttuuri.</p>	<p>Työpaikkojen valmiudet tukea nuoria työntekijöitä mielen hyvinvointiin liittyvissä asioissa vahvistuvat.</p>	<p>Nuoria työllistävät työnantajat ja työyhteisöt.</p>	<p>Avoimesti valtakunnallisesti markkinoidut koulutukset, valmennukset ja webinaarit.</p>
<p>Henkisesti raskaana erottuvat erityisesti ihmisvälitteinen työ (esim. palvelu- ja hoitoala) ja julkinen sektori.</p> <p>Systeemianalyysin mukaan työpaikoilla keskeistä on onnistunut perehdys, kehittävä palautekulttuuri, toimiva tiedonkulku sekä selkeät ja oikea-aikaiset, tarvittaessa joustavat toimintatavat.</p>	<p>Nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävä toimintakulttuuri edistyy hyvinvointialueilla kehittämällä ja mallintamalla hyvinvointialueiden mielen hyvinvointia tukevia prosesseja ja rakenteita.</p>	<p>Pohjois-Savon ja Keski-Suomen hyvinvointialueiden johto, pilottityöyhteisöt, nuoret työntekijät sekä työkykyä tukevat palvelut (esim. työterveys).</p> <p>Valtakunnallisesti työkyvyn parissa toimivat tahot erityisesti hyvinvointialueiden kehittämis- ja johtotehtävissä.</p>	<p>Hyvinvointialueiden mielen hyvinvointia tukevien rakenteiden ja prosessien tutkiminen, kehittäminen ja mallintaminen normatiiviseksi lähestymistavaksi (ns. Askelmerkit).</p> <p>Työskentely pilottiyksiköiden kanssa (työpajat, koulutukset, keskustelut), materiaalin tuottaminen, valtakunnallinen webinaari, viestintä sidosryhmille.</p>
<p>Nuorten mielen terveysongelmien lisääntyminen näkyy ammattiin johtavissa opinnoissa: yhteydessä opintojen keskeyttämiseen ja vaikeuteen kiinnittyä työelämään.</p> <p>Ei ole olemassa koottua tietoa ja menetelmiä työelämään siirtyvien nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseksi oppilaitoksissa.</p> <p>Systeemianalyysin mukaan keskeistä nuoren yksilöllisyyden huomioiminen, osaamista ja työelämävalmiuksia vahvistava toiminta oppilaitoksissa, sekä tasa-arvoinen toimijuutta ja osallisuutta tukeva kulttuuri.</p>	<p>Koulutussektorin tietoisuus nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä lisääntyy.</p>	<p>Pilottioppilaitosten kuraattorit ja muu opiskeluhoollon ja oppilaitosten henkilöstö, pilotointiin osallistuneet nuoret.</p> <p>Valtakunnallisesti toisen asteen ammatillisten oppilaitosten opettajat ja opiskeluhoollon henkilöstö.</p>	<p>Koulutussektorin osaamisen vahvistaminen pilotoimalla ja jatkokehittämällä Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmiä oppilaitoksissa ja opiskeluhoollon.</p> <p>(Alueelliset pilotit Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa). Sisältöjen integroiminen pilottioppilaitoksiin, koulutukset, valmennukset, materiaalien tuottaminen, mallinnus, teemasivuston tuottaminen Mielenterveystalo.fi-sivustolle, valtakunnallinen levittäminen ja webinaari.</p>

Luvussa 5 tarkemmin esitellyn arviointiaineiston perusteella voidaan todeta, että tämän tyyppisen hankkeen mahdolliset pidempiaikaiset vaikutukset voivat näkyä sekä yksilö-, yhteisö-/organisaatio- että yhteiskunnan tasolla. Hankkeessa valitut koulutusteemat koettiin yleisesti hyödyllisiksi ja lähes kaikki koulutuksiin ja webinaareihin osallistuneet eri työpaikkojen toimijat aikoivat hyödyntää saamaansa tietoa jatkossa omassa työssään. Hyvinvointialueilla kehittämistyöhön osallistuneet pilottiyksiköt kokivat työskentelyn tärkeäksi ja hyödylliseksi ja pilottialueille jäi käyttöön sekä aineistoa, käytäntöjä että rakenteita, jotka jatkavat hankkeen vaikutusta. Hyvinvointialueilla toteutetut toimet antoivat hyvän pohjan pilottihyvinvointialueille edistää systemaattisesti nuorten mielen hyvinvointia myös jatkossa. Hyvinvointialueiden kehittämistyöstä tehty toimintamallin kuvaus antaa eväät hankkeen lähestymistavan levittämistyölle myös jatkossa ja mahdollistaa useampien hyvinvointialueiden rakenteiden systemaattisen kehittämistyön. Sekä pilottioppilaitosten henkilökunta että opiskelijat pitivät hankkeen sisältöjä ja menetelmiä yleisesti hyödyllisinä ja tärkeinä. Oppilaitoksissa onnistuttiin juurruttamaan rakenteisiin sisältöjä ja toimintatapoja, jotka voivat jatkossa edistää nuorten mielen hyvinvointia. Lisäksi Mielenterveystalo.fi -sivustolle tuotetut sisällöt, jotka saivat jo hankkeen aikana positiivista palautetta, mahdollistavat hankkeen teemoihin liittyvän tietoisuuden leviämisen laajemmalle valtakunnallisesti myös hankkeen jälkeen.

Hankkeen vaikutukset ulottuvat erilaisiin ihmisryhmiin sekä suoraan että välillisesti. Hankkeen koulutussisällöissä ja tuotetuissa materiaaleissa keskeisenä näkökulmana oli edistää sekä moninaisuutta että yksilöllisyyttä huomioivaa ajattelutapaa ja käytäntöjä. Sukupuolivaikutusten näkökulmasta hanke edisti eri sukupuolien mielen hyvinvoinnin tukemista ja sukupuolen huomioimista kohtaamisessa ja tuessa. Yhdenvertaisuusvaikutusten näkökulmasta hanke tuki laajemmin moninaisuuden huomioimista ja kehittämistyötä tehtiin myös eri alueilla Suomessa edistään alueellista yhdenvertaisuutta. Mielenterveystalo.fi -sivuston sisältöosioista toteutettiin myös ruotsinkielinen kieliversio, mutta materiaalien ja menetelmien osalta on tunnistettu selvä tarve myös englanninkielisille sekä muille kielille käännettyille versioille, joiden tuottamiseen nyt päättyvän hankkeen puitteissa ei ole ollut mahdollisuutta. Nuoret osallistettiin hankkeen toteutukseen aktiivisesti ja nuorilta saatu palaute (ks. Luku 4.2) osoittaa, että he kokivat erityisesti tullessa kuulluksi, saaneensa myönteistä palautetta ja pystyneensä vaikuttamaan itselleen tärkeisiin asioihin.

Kokonaisuudessaan hankkeen lähestymistavalla ja siinä toteutettujen toimenpiteiden tapaisella toiminnalla, jonka jatkuvuutta hanke myös tuki, voidaan nähdä olevan vaikutusta nuorten työhyvinvoinnin ja mielen hyvinvoinnin vahvistumiseen ennaltaehkäisevästi. Tiivistetty kuvaus hankkeen tavoitteista, tuotoksista, tuloksista ja mahdollisista vaikutuksista on esitetty alla taulukossa 5. Arviointiaineistosta ei nouse esille toimenpiteistä tai tuotetuista materiaaleista mahdollisesti aiheutuvia haittoja tai riskejä. Sen sijaan yksilö, yhteisö-/organisaatio- ja yhteiskunnan tason mahdollisia positiivisia vaikutuksia voi syntyä edelleen hankkeen päätyttyä.

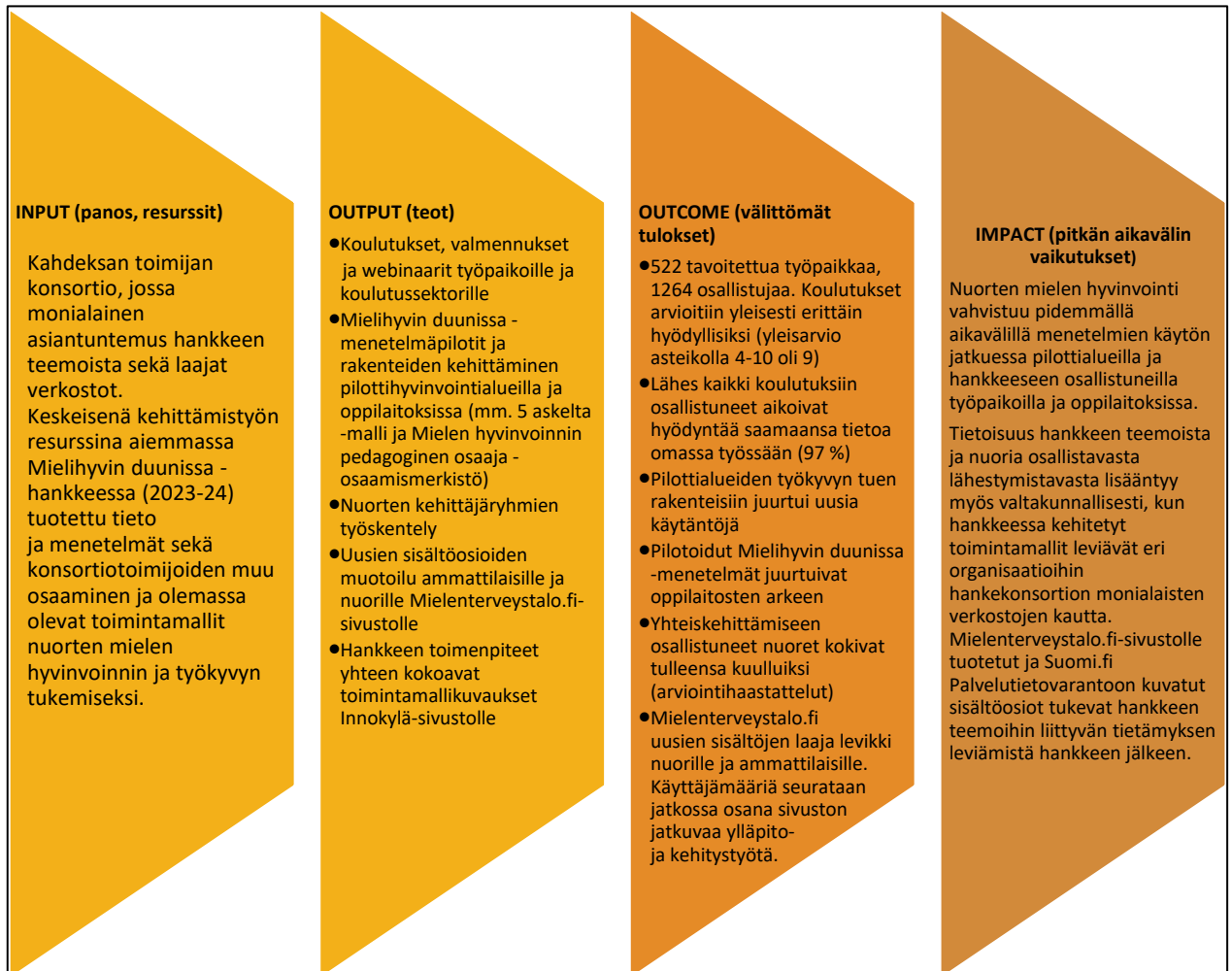
Taulukko 5. Hankkeen vaikutusketju: tavoitteet, tulokset ja mahdolliset vaikutukset.

PÄÄTAVOITE: Lisätä nuoria työllistävien työpaikkojen ja koulutussektorin tietoisuutta nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista toimintatavoista ja menetelmistä sekä mielenterveyden haasteista.			
TAVOITTEET	TUOTOKSET	TULOKSET	MAHDOLLISET VAIKUTUKSET
Työpaikkojen valmiudet tukea nuoria työntekijöitä mielen hyvinvointiin liittyvissä asioissa vahvistuvat.	Avoimet koulutukset Valtakunnalliset webinaarit 522 tavoitettua eri työpaikkaa, 1264 osallistunutta henkilöä	Koulutuksiin, valmennuksiin ja webinaareihin osallistuneet eri työpaikkojen toimijat kokivat saaneensa tarpeellista työssään hyödynnettävää tietoa. Lähes kaikki palautteeseen vastanneet aikovat hyödyntää tietoa jatkossa omassa työssään. Eryteisesti Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään -mentorointivalmennus koettiin hyödylliseksi.	Koulutuksista saadun palautteen perusteella on hyvät mahdollisuudet siihen, että tietoisuus ja käytännöt vahvistuvat vähintään koulutuksiin osallistuneilla 522 työpaikalla, mikä voi johtaa nuoria osallistavamman ja mielen hyvinvointia tukevan työkuultuurin edistymiseen. Pilottihyvinvointialueilla tehdyllä kehittämistyöllä on hyvät edellytykset jäädä elämään ja vaikuttaa suoraan nuorten mielen hyvinvointiin jatkossa näissä organisaatioissa.
Nuorten työntekijöiden hyvinvointia ylläpitävä toimintakulttuuri edistyy hyvinvointialueilla kehittämällä ja mallintamalla hyvinvointialueiden mielenhyvinvointia tukevia prosesseja ja rakenteita.	Hyvinvointialueille kehitetty Askelmerkit-toimintamallikuvas Innokylään 10 työskentelyyn osallistunutta pilottiyksikköä hyvinvointialuilla 1 valtakunnallinen webinaari 1 kehittäjänuorten ryhmä pilotti hyvinvointialueella	Kehittämistyöhön osallistuneet pilottiyksiköt kokivat työskentelyn tärkeäksi ja hyödylliseksi, mutta tunnistivat myös mahdollisia heikkouksia ja haasteita käytäntöjen jatkon turvaamisessa. Pilottialueille jäi käyttöön sekä aineistoa, käytäntöjä että rakenteita, jotka jatkavat hankkeen vaikutusta.	Pilottioppilaitosten rakenteisiin integroiduilla menetelmillä on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa näissä organisaatioissa jatkossa nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistumiseen. Hankkeessa luodut toimintamallikuvaukset Innokylä-sivustolle voivat auttaa jatkossa eri organisaatioita toteuttamaan samankaltaista systemaattista kehittämistyötä nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi sekä hyvinvointialueilla että oppilaitoksissa.
Koulutussektorin tietoisuus nuorten mielen hyvinvointia vahvistavista menetelmistä lisääntyy.	Teemasivustot Mielenterveystalo.fi -sivustolle Koulutukset ja valmennukset pilottioppilaitoksissa (tärkeimpinä Viisi askelta-menetelmä ja Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkistön kouluttaja-koulutus)	Kehittämistoimia tehneet eri oppilaitosten ammattilaiset toivat haastatteluisissa ja kyselyissä esille, että hankkeen sisällöt ja menetelmät tuntuivat tärkeiltä ja oppilaille mieluisilta sekä lisäsivät koulujen henkilökunnan osaamista ja vahvistivat käytössä olleita työkaluja. Sekä nuoret että oppilaitosten henkilökunta kokivat hankkeen sisällöt ja menetelmät tärkeiksi ja hyödyllisiksi.	Mielenterveystalo.fi-sivustolle tuotettu uusi teemasivusto vastasi tunnistettuun tarpeeseen, sai hankkeen aikana positiivista palautetta ja voi vaikuttaa laajasti hankkeen jälkeen tietoisuuden lisääntymiseen siitä, miten tukea työelämään siirtymässä olevia nuoria sekä oppilaitoksissa että työssäoppimispaikoissa.

	Oppilaitoksille kehitetty toimintamallikuvaus Innokylään	Pilottialueille onnistuttiin juurruttamaan rakenteisiin sisältöjä ja toimintatapoja, jotka voivat jatkossa edistää nuorten mielen hyvinvointia. Mielenterveystalo.fi-sivustolle tuotetut uudet sisällöt saivat jo hankkeen aikana positiivista palautetta.	Sukupuolivaikutusten näkökulmasta hanke edisti eri sukupuolien mielen hyvinvoinnin tukemista ja sukupuolen huomioimista kohtaamisessa ja tuessa (teema oli esillä eri sisällöissä). Yhdenvertaisuusvaikutusten näkökulmasta hanke tuki laajemmin moninaisuuden huomioimista (teema oli esillä eri sisällöissä) ja kehittämistyötä tehtiin myös eri alueilla Suomessa edistäen alueellista yhdenvertaisuutta.
--	--	---	---

Hankkeen lyhyen aikavälin tulokset ja mahdolliset pitkän aikavälin vaikutukset voidaan tiivistää myös IOOI-mallin (Heliskoski ym. 2018) mukaiseen vaikuttavuusketjuun (kuva 5).

Kuva 5. IOOI-mallin (Heliskoski ym. 2018) mukaisesti jäsennetty hankkeen vaikuttavuusketju.

7 Tulosten hyödyntäminen ja levittäminen

Hankkeen kaikki toimenpiteet suunniteltiin toiminnan juurtumisen ja jatkuvuuden näkökulmasta. Hankekonsortion monialaisuus toi kehittämistyöhön laajempaa vaikuttavuutta ja kestävyttä: kahdeksan eri sektorilla toimivan organisaation ryhmittymä sitoutui yhteisiin tavoitteisiin, mikä varmistaa yhdessä kehitettyjen toimintatapojen juurtumisen ja levittämisen laajalle myös hankkeen jälkeen. Lisäksi monialaisen hankekonsortion sidosryhmätyö mm. työelämäosapuolten, oppilaitosten, hyvinvointialueverkostojen, ministeriöiden ja poliittisten päättäjien kanssa mahdollistaa hankkeen kehittämistyön havaintojen leviämisen yhteiskunnan eri tasoille.

Seuraavissa alaluvuissa on tiiviisti kuvattu keskeiset toimet, joilla on varmistettu hankkeen tuotosten ja tulosten hyödyntäminen ja leviäminen hankkeen jälkeen.

7.1 Menetelmien käytön juurtuminen

Hankkeessa kehitettyjä ja käytettyjä menetelmiä juurrutettiin monella eri tasolla. Alueellisesti menetelmien käyttö juurrutettiin osaksi pilottihyvinvointialueiden ja oppilaitosten rakenteita, ja työn keskeiset kohdat kuvattiin valtakunnallista levittämistyötä tukeviin Innokylän [toimintamallikuvauksiin](#) kehittävän arvioinnin tuella.

Lisäksi hankkeen keskeisenä lopputuotoksena Mielenterveystalo.fi -sivustolle muotoiltiin mielen hyvinvointiosaamista vahvistavat sisältökokonaisuudet [nuorten kanssa työskenteleville, heitä oppilaitoksissa ja työyhteisöissä kohtaaville](#) sekä [nuorille itselleen](#). Hankekonsortion toimijoiden aiemmin kehittämien menetelmien ja materiaalien saatavuus vakiintuneella alustalla (Mielenterveystalo.fi-sivustolla on vuosittain jopa 3 miljoonaa vierailua) tukee tulosten leviämistä laajasti myös hankkeen jälkeen. Mielenterveystaloon vietyjen materiaalien juurruttamista kansallisesti kaikkien hyvinvointialueiden käyttöön tuettiin hankeaikana tiiviillä yhteistyöllä Mielenterveystalon käytöstä eri hyvinvointialueilla vastaavien koordinaattoreiden kanssa, joiden tehtävänä on pitää yllä Mielenterveystalon materiaalin tiedostusta omalla alueellaan. Jalkautustyötä tehtiin lisäksi aktiivisesti ja monikanavaisesti koko hankekauden ajan oppilaitosten, opiskeluhoitojen ja muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa (esim. työpaikoilla ja järjestöissä) sen varmistamiseksi, että tietämys sivustosta ja sen käyttöönotto juurtuvat käytäntöihin laajalti. Esimerkiksi hankekonsortion järjestötoimijat (erityisesti Silta-Valmennusyhdistys ja Valo-Valmennusyhdistys) juurruttivat sisältökokonaisuuksien käyttöä hankkeen aikana osaksi omia nuorten työkykyä ja mielen terveyttä tukevia toimintojaan valtakunnallisesti sekä levittivät osaamista myös sidosryhmille ja muille työkyvyn tuen toimijoille mm. Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskuksen verkostoissa.

Tuotettu materiaali jää pysyvästi Mielenterveystalo.fi-verkkopalveluun, jota päivitetään ja ylläpidetään HUS psykiatrian toimesta. Sivuston aiheita pystytään myös täydentämään tarpeiden mukaan ja ammattilaisia ohjataan sen käyttöön hankkeen jälkeenkin esimerkiksi nuorten ohjatun omahoidon osaamista ylläpitävissä koulutuksissa. Sivuston kehittämistyön tueksi on tehty hakukoneoptimointia, mikä varmistaa sen, että nuoret ja ammattilaiset löytävät sivuston sisällöt myös omatoimisesti internetistä tietoa hakiessaan. Hankkeessa kehitetyt Mielenterveystalo.fi -kokonaisuudet opiskelijoille ja opettajille ja työpaikkaohjaajille on kuvattu myös Suomi.fi Palvelutietovarantoon

[\(Opiskelijat - HUS Helsingin yliopistollinen sairaala - Suomi.fi\)](#) ja [Opettajat ja työpaikkaohjaajat - HUS Helsingin yliopistollinen sairaala - Suomi.fi\)](#) mikä varmistaa sisältöjen leviämisen myös hankkeen jälkeen.

7.2 Ratkaisut rakenteiden kehittämiseksi

Hankkeen toimenpiteillä pyrittiin vaikuttamaan erityisesti nuoria työllistävien työpaikkojen, hyvinvointialueiden ja koulutussektorin rakenteisiin. Toimintatapoja kehittämällä ja rakenteita muokkaamalla tavoiteltiin kestäviä, tulevaisuuteen suuntaavia muutoksia nuorten mielen hyvinvoinnissa ja opiskelu- ja työkyvyssä.

Pitkäkestoisten rakenteita muuttavien vaikutusten aikaansaamiseksi työskentely toteutui hankkeen äärimmäisen lyhyt toteutusaika huomioiden eri tasoilla. Erityisesti kaikessa työskentelyssä haluttiin varmistaa:

Ennaltaehkäisevän lähestymistavan läpileikkaavuus käsitellyissä teemoissa

Mahdollisimman laaja valtakunnallinen kattavuus tavoitettavissa työpaikoissa

Syväällisempi kehittämistyö tunnistetuissa keskeisissä kohdissa hyvinvointialueorganisaatioissa ja tietyissä oppilaitoksissa

Materiaalien kehittäminen laajempaan valtakunnalliseen levittämiseen ja käytön varmistaminen jatkossa

Nuorten osallistaminen hankkeen toteutukseen ja aihepiirin kehittämiseen myös hankkeen jälkeen

Hankkeen kaikille avoimet koulutukset toteutettiin aiemmissa luvuissa (ks. erityisesti luku 6) kuvattuun tietopohjaan perustuen yhteisesti tunnistetuista, ajankohtaisista teemoista, joilla pyrittiin vahvistamaan työyhteisöjen osaamista nuorten mielenterveyden tukemiseen ennaltaehkäisevin menetelmin. Konsortion monialaisuus ja laajuus varmisti sen, että toteutetut koulutukset tavoittivat osallistujia kattavasti erilaisista nuoria työllistävästä organisaatioista eri puolilta Suomea. Koulutusten palaute oli yleisesti erittäin myönteistä ja valtaosa palautekyselyihin vastanneista osallistujista myös arvioi hyödyntävänsä koulutusten oppeja myöhemmin työssään.

Konkreettinen rakenteellisia muutoksia tavoitteleva kehittämistyö kohdennettiin hankkeen pilottialueille ja tiettyihin toisen asteen oppilaitoksiin, joissa toteutettiin aiemmissa luvuissa kuvattuja kohdennettuja koulutuksia, valmennuksia, työpajoja ja valittujen menetelmien käytön jatkokehittämistoimenpiteitä. Toimenpiteiden juurtumiseksi pilottihyvinvointialueilla hankkeessa tehdyn kehittämistyön omistajuus sovittiin suoraan palveluihin, jolloin nuoren työntekijän mielenterveyden tuen edistämisen menetelmät saatiin siirtymään saumattomasti osaksi hankkeeseen osallistuneiden hyvinvointialueiden toimintatapoja. Kehittämistyön kansallisen juurruttamisen varmistamiseksi pilottialueilla kehitettiin Mielihyvin duunissa - materiaaleihin pohjautuva työpajamalli, jonka tarkoituksena on tukea sekä hankkeessa mukana olleita että muita hyvinvointialueita jatkamaan työhyvinvoinnin prosessiensa ylläpitämistä ja kehittämistä hankkeen tietopohjaa hyödyntäen. Pilottihyvinvointialueilla tehty nuoren työntekijän mielen hyvinvointia tukevien prosessien kehittämistyö sekä yhteistyö työkykyä ja työllistymistä tukevien verkostojen kanssa mallinnettiin ja levitettiin

valtakunnallisesti YTA-alueiden verkostojen ja esim. Muiden RRP-hankkeiden kautta myös muiden alueiden hyödynnettäväksi.

Hankkeessa onnistuttiin edelleen madaltamaan opettajien ja muiden koulutussektorin toimijoiden kynnystä tarttua nuoren mielen hyvinvoinnin haasteisiin omasta työtehtävästään käsin. Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyä opettajien mielenhyvinvointiosaamista osoittavan osaamismerkistön käytön juurruttamista jatkettiin pilotoimalla koulutusta, jonka suorittaneet toisen asteen oppilaitoksen opettajat saivat valmiudet Mielihyvin duunissa -hankkeessa kehitettyjen Mielen hyvinvoinnin pedagoginen osaaja -osaamismerkkien myöntämiseen. Merkistö juurtui hankkeen aikana yhteen oppilaitokseen, jossa saadut myönteiset tulokset tekevät potentiaalisiksi osaamisen leviämisen myös laajemmin. Ammatillisten toisen asteen opettajien osaamiseen vahvistamisella voidaan olettaa olevan pitkäkestoisia vaikutuksia opiskelijoiden mielen hyvinvoinnissa myöhemmin.

Lisäksi koulutussektorin rakenteiden kehittämiseksi toteutettiin muita Mielihyvin duunissa -hankkeen menetelmäpilotointeja, joissa hankkeen materiaaleja ja menetelmiä yhdistettiin osaksi koulutusorganisaatioiden olemassa olevia opiskelijan tukiprosesseja ja koulutussisältöjä. Pilotoidut menetelmät juurtuivat Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa pysyvästi osaksi oppilaitosten koulutustarjontaa ja opiskeluhuollon menetelmiä. Menetelmien käyttö mallinnettiin yleisellä tasolla toimintamallikuvaukseen ja käytetyt menetelmät linkitettiin myös Mielenterveystalo.fi -sivuston sisältöosiin muiden koulutussektorin toimijoiden käyttöön otettavaksi. Koska ennen hanketta tietoa työelämään siirtyvien nuorten mielenhyvinvoinnin tukemiseksi oppilaitoksissa ei ollut olemassa kootusti, hankkeessa tuotettujen Mielenterveystalo.fi -sivuston sisältöosioiden käytön juurtuminen voi saada aikaan myös laajempia rakenteellisia muutoksia koulutussektorilla.

Työelämän työkykyä tukevien rakenteiden kehittämistä tehtiin monialaisessa yhteistyössä hankkeen kohderyhmään kuuluvia nuoria osallistaen. Hankkeessa pilotoitiin ja juurrutettiin Keski-Suomen hyvinvointialueelle yhteistyössä Valo-Valmennusyhdistyksen kanssa monialainen verkostorakenne nuorten osallisuuden varmistamiseksi alueen työkyvyn tuen palveluiden kehittämisessä jatkossakin. Ryhmän koordinaatio sovittiin toteutettavaksi järjestö- ja hyvinvointialueyhteistyössä ja sen toteuttamiseen osallistetaan mukaan hyvinvointialueen henkilöstöä sekä työkyvyn ja työllistymisen tuen ja nuorten parissa toimivia järjestö- ja kuntatoimijoita alueelta. Toimintatapa kuvattiin myös muiden alueiden hyödynnettäväksi ja lisäksi valtakunnallisena yhdistystoimijana Valo-Valmennusyhdistys juurruttaa toimintaa myös muilla alueilla omiin rakenteisiinsa ja jakaa tietoa kuvattusta rakenteesta myös omien verkostojensa kautta muille nuorten työkyvyn tuen parissa toimiville tahoille.

8 Jatkotoimenpiteet ja pohdinta

Mielihyvin duunissa 2.0-hankkeessa onnistunutta on ollut hankekonsortion monialaisen asiantuntijuuden ja työelämään siirtymävaiheessa olevien nuorten osallisuuden toteutuminen rinnakkain. Konsortion työskentely on toteutunut yhteisövaikuttavuuden viitekehyksestä, jossa eri toimijoiden yhteistyö yhteisen tavoitteen eteen on mahdollistanut laajemman ja syvemmän vaikutuksen, kuin yksittäisten toteuttajien toimilla olisi mahdollista saavuttaa. Yhteisövaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti jokainen konsortion toimija on työskennellyt omien erityisosaamistensa ja

vahvuksiensa mukaisesti. Nuorten mielenterveyden tukemisen kaltaisten kompleksisten haasteiden ratkaisemiseksi monialainen yhteistyö on erityisen tärkeää, sillä erilaiset osaamiset, näkökulmat ja kokemukset mahdollistavat kokonaisvaltaisten ja toimivien ratkaisujen löytämisen. Esimerkiksi hankkeen työnantajille tarjoamien koulutusten yhtenä sisällöllisenä onnistumisena on ollut niissä avautuvien näkökulmien moninaisuus: kulloistakin teemaa on lähestytty eri asiantuntijuuksista käsin ja yhdistetty teorian tieto nuorten ja työelämän käytännön kokemuksiin.

Hankkeen kokemukset osoittavat, että nuorten sujuvien työelämäsiirtymien varmistamiseksi tarvitaan jatkossakin yksilötason toimien sijaan tahtoa ja taitoa toteuttaa monialaisia yhteisötason toimia. Vaikka laajan hankekonsortion yhteistyökäytäntöjen muodostamiseen ja työskentelyn samansuuntaisuuden varmistamiseen on väistämättä kulunut aikaa, tiukasta toteutusaikataulusta huolimatta hankekonsortio on onnistunut saavuttamaan hankesuunnitelman keskeiset tavoitteet ja suuntaamaan merkittävästi voimavaroja myös toimenpiteiden juurruttamiseen konsortion laajalle yhteiskunnan eri tasoille ulottuvia verkostojen hyödyntäen.

Kuitenkin aikataulun tiukkuus on näkynyt esimerkiksi siinä, ettei yhteistyön paikkoja muiden Mielenterveys ja työkyky -hankkeiden kanssa ole pystytty luomaan täysipainoisesti. Esimerkiksi Mieli ry:n, Helsinki Mission ja Kehitysvammaliiton hankkeiden kanssa tavattiin yhteisten viestintä- ja levittämistoimien suunnittelun merkeissä, mutta konkreettiset yhteiset toimet jäivät lopulta vähäisiksi, kun kaikkien hanketoimijoiden tekeminen keskittyi luonnollisesti omien hankesuunnitelmien tavoitteiden mukaiseen työskentelyyn. Jatkossa ohjelmaston kehittämistyön vaikuttavuutta voitaisiin tehostaa vielä nyt toteutettua tiiviimmällä ministeriötason ohjauksella. Nyt toteutettujen Työterveyslaitoksen ja Sosiaali- ja terveysministeriön koollekutsumien verkostopäivien, hankejohtajien tapaamisten ja hankkeiden päätösvaiheessa ministeriön koollekutsuman Ellun kanojen fasilitoiman viestintätyöpajatyöskentelyn (joulukuussa 2025) tueksi esimerkiksi asiantuntijaohjauksen keskittäminen yhteisen asiantuntijaryhmän kokoamisen kautta voisi tehostaa hankkeiden toimintaa merkittävästi.

Hankkeen tulokset vahvistavat osaltaan sen, että erilaisia mielenterveysoireiluun, opinnoissa ja työelämään siirtymisessä koettuihin ongelmiin ja sosiaalisen hyvinvoinnin tukemiseen suunnattuja matalan kynnyksen tukimuotoja tulee edelleen kehittää osaksi nuorten opiskelu- ja työympäristöjä. Kaikki nuoret eivät saa tarvitsemaansa varhaista tukea oppilaitoksesta tai esihenkilöltä, tai eivät halua hakea apua esimerkiksi opiskeluterveydenhuollosta. Matalan kynnyksen tukimuotojen kehittäminen voi helpottaa avun hakemista myös niissä tilanteissa, joissa tarvitaan vahvempaa tukea. Myös erilaiset vertaistukea hyödyntävät tuen muodot, kuten ryhmätoiminta ja mentorointi, voivat tämänkin hankkeen kokemusten perusteella olla toimivia keinoja tukea nuoria. (Ks. myös Korkeamäki ym. 2023.) Työelämään siirtymisen tärkeässä nivelvaiheessa, eli työelämäjaksoilla, on muistettava varsinaisen työtehtävöiden ohjaamisen lisäksi myös oppivan työntekijän mielenhyvinvointi.

Jatkossa yksi kehitettävä näkökulma on edelleen vahvistaa ja syventää nuorten osallisuutta heitä koskevien toimenpiteiden toteutuksessa. Hankkeessa mukana olleiden nuorten palautteista nousi esille, että vaikka he kokivat hankkeeseen osallistumisen positiivisena, osa kuitenkin tunsivat toimineensa hankkeessa jossain määrin irrallisina toimijoina. Nuoret olisivat esimerkiksi kaivanneet vielä enemmän tietoa siitä, mihin he ovat osallistumisellaan vaikuttaneet ja mitä heidän tuottamallaan tiedolla on tehty. Nämä kokemukset osoittavat, että nuorten osallisuuden vahvistaminen ja aito rakenteisiin vieminen edellyttää jatkossa vielä lisää tietoa, toimintamalleja ja käytännön kokemuksia

siitä, miten nuorten ääni voidaan kokonaisvaltaisesti ja vaikuttavasti kytkeä heille suunnattujen palveluiden kehittämiseen.

Lähteet

- Blomgren, J., & Perhoniemi, R. (2024). *Mielenterveyden häiriöistä johtuvien sairauspoissaolojen kasvu jatkuu – kehityksen taustalla useita yhtä aikaa vaikuttavia tekijöitä*. Kelan Tietotarjotin. Saatavilla: https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/1014063/mielenterveyden-hairioista-johtuvien-sairauspoissaolojen-kasvu-jatkuu-kehityksen-taustalla-useita-yhta-aikaa-vaikuttavia-tekijoita?utm_source=chatgpt.com
- Heliskoski, J.; Humala, H., Kopola, R., Tonteri, A. & Tykkyläinen, S. (2018). *Vaikuttavuuden askelmerkit. Työkaluja ja esimerkkejä palveluntuottajille*. Sitra. <https://www.sitra.fi/wp-content/uploads/2018/03/vaikuttavuuden-askelmerkit.pdf>
- Isacsson, A., Teräs, M., & Virolainen, M. (2021). *Katsaus ammattikasvatukseen ja ammatillisen koulutuksen tutkimukseen Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa vaikuttavuuden näkökulmasta*. eSignals Research, 24.06.2021. Saatavilla: <https://esignals.fi/research/2021/06/24/katsaus-ammattikasvatukseen-ja-ammattillisen-koulutuksen-tutkimukseen-suomessa-ruotsissa-ja-norjassa-vaikuttavuuden-nakokulmasta>
- Kestävän kasvun ohjelma 2022-2026. Saatavilla: <https://stm.fi/kestavan-kasvun-ohjelma>
- Korkeamäki, J., Parkkila, M., & Poutiainen, E. (2023). *Toisen ja korkea-asteen opiskelijoiden mielenterveysongelmien yhteys koettuun opintosuoriutumiseen, sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tuen hakemiseen ja saamiseen*. Sosiaali- ja terveysturvan raportteja 26. Kela. Saatavilla: <https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/40321884-d44e-4322-af55-2a1b291978c9/content>
- Kouvonen, A., Heinonen, N., Katainen, A., Harkko, J., & Salonsalmi, A. (2024). *Työolosuhteet ja mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot: Monimenetelmällinen tutkimus nuorista sote-alan työntekijöistä*. Helsingin yliopisto. Saatavilla: https://oma.tsr.fi/api/projects/9378d9bf-9d72-418e-b7dd-c26dcb594902/attachment/42fded3b-7b93-4791-a475-2bf2e127bef1?utm_source=chatgpt.com
- Laamanen, M., Ladonlahti, T., Häkkinen, P., & Kärkkäinen, T. (2023). *Opiskelijan hyvinvointi koetuksella? Korkeakouluopiskelijoiden kokemat terveys- ja toimintarajoitteet, digitaalinen osaaminen ja opiskelu pandemian aikana*. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2023:41. Saatavilla: <https://okm.fi/julkaisu?pubid=URN:ISBN:978-952-263-750-5>
- Laitinen, J., Selander, K., Ervasti, J., & Kivimäki, M. (2024). *Mitä kuuluu hyvinvointialueiden työhyvinvoinnille 2023*. Työterveyslaitos. Saatavilla: <https://www.julkari.fi/items/d921a711-a784-4095-b48e-39072acfd3a3>
- Nelimarkka, Kirsi & Kauppinen, Tapani (2007): *Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioiminen*. Helsinki: STAKES.

Pekkarinen, L., Korhonen, M., & Erkkilä, T. (2025). *Julkisen alan työhyvinvointi vuonna 2024*. Kevan tutkimuksia 2/2025. Keva. Saatavilla: <https://www.keva.fi/globalassets/2-tiedostot/ta-tiedostot/esitteet-ja-julkaisut/kevan-tutkimus-julkisen-alan-tyohyvinvointi-vuonna-2024.pdf>

Rossi, P., Husso, K., & Toikkanen, J. (2025). *Hyvinvoinnin solmukohdat: Miten edistää nuorten hyvinvointia ja kestävää työelämää*. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Saatavilla: <https://www.theseus.fi/handle/10024/878695>

Sosiaali- ja terveysministeriön hakuilmoitus 2024 (VN/15534/2024). Valtionavustuksen hakeminen Sosiaali- ja terveysministeriöstä Suomen kestävä kasvun ohjelman hankkeille vuosina 2024–2025 / Mielen terveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä –investointi. Saatavilla: https://stm.fi/documents/1271139/220354764/Hakuilmoitus_Mielen_terveys+ja+ty%C3%B6kyky.pdf/5f4d1ade-7086-60de-7c64-8a4784f4ad2e/Hakuilmoitus_Mielen_terveys+ja+ty%C3%B6kyky.pdf?t=1725447013863

Valtioneuvosto. (2023). *Vahva ja välittävä Suomi: Hallitusohjelma 2023–2027* (luku 4 Hyvinvointi syntyy työstä). Saatavilla: <https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/hallitusohjelma#/4/0>

Valtioneuvosto. (2025). *Työelämän mielen terveysohjelma – Työelämän ja hyvän mielen terveyden toimenpideohjelma*. Saatavilla: https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=STM038:00%2F2021&utm_source=chatgpt.com

Väänänen, A., Glushkoff, K., Varje, P., & Selinheimo, S. (2025). *Mielen terveysperusteisten sairauspoissaolojen kehitys työssäkäyvässä väestössä 2007–2021: Kansallisesti edustava rekisteritutkimus muutostrendeistä ja väestöryhmäeroista*. *Yhteiskuntapolitiikka*, 90(4), 367–376. Saatavilla: <https://www.julkari.fi/server/api/core/bitstreams/19914d0f-e0c0-42eb-ba9e-c10d51ac83cf/content>

Liitteet

LIITE I.

Hankkeen työpaikoille tarjoamat koulutukset, valmennukset ja webinaarit

Hankkeen työpaikoille tarjoamat koulutukset, valmennukset ja webinaarit

5.3.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
11.3.2025	Webinaari: Millainen on moninaisuutta huomioiva työpaikka?
12.3.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ -menetelmäkoulutus
18.3.2025	Webinaari: Millainen on moninaisuutta huomioiva työpaikka?
20.3.2025	Työpaja: Moninaisuutta huomioivan työpaikan työkalut
21.3.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ -menetelmäkoulutus
25.3.2025	Webinaari: Kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus työyhteisössä
27.3.2025	Työpaja: Kielellistä, kulttuurista moninaisuutta tukevan työpaikan työkalut
2.4.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
8.4.2025	Webinaari: Mitä mielessä?
9.4.2025	Toivon jäljillä -koulutus
9.4.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ -menetelmäkoulutus
16.4.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
28.4.2025	Webinaari: Sukupuolien ja seksuaalisuuden moninaisuus työyhteisössä
29.4.2025	Työpaja: Sukupuolien ja seksuaalisuuden moninaisuutta huomioivan työpaikan työkalut
9.5.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
12.5.2025	Webinaari: Neuromoninaisuus ja oppimisvaikeudet työyhteisössä
14.5.2025	Toivon jäljillä -koulutus
14.5.2025	Työpaja: Neuromoninaisuutta ja oppimisvaikeuksia huomioivat työkalut
4.6.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ -menetelmäkoulutus
11.6.2025	Toivon jäljillä -koulutus
11.6.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
2.9.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
3.9.2025	Webinaari: Toivo ja resilienssi työssä
8.9.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
9.9.2025	Webinaari: Mitä nuoret arvostavat työelämässä?
16.9.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
18.9.2025	Webinaari: Mitä mielessä?
23.9.2025	Webinaari: Nuoren työhyvinvoinnin johtaminen
24.9.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
30.9.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
1.10.2025	Webinaari: Toivo ja resilienssi työssä
7.10.2025	Webinaari: Nuorten työllistymisen tukipalvelut ja työnantajan rooli
8.10.2025	Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
28.10.2025	Työpaja: Nuorten ja työnantajien yhteiskehittäminen

- 30.10.2025 Webinaari: Mitä mielessä?
4.11.2025 Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
10.11.2025 Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus
13.11.2025 Webinaari: Toivo ja resilienssi työssä
24.11.2025 Viisi askelta tasapainoisempaan työelämään™ - menetelmäkoulutus

Päätöswebinaarit

- 20.11.2025 Webinaari: Keskustelua ja puheenvuoroja nuorten mielen hyvinvoinnista työelämässä
21.11.2025 Webinaari: Toipumisrauha ja työelämä
27.11.2025 Webinaari: Näkökulmia ja kokemuksia nuorten työntekijöiden mielen hyvinvoinnin tukemiseksi hyvinvointialueilla
2.12.2025 Webinaari: Menetelmiä, kokemuksia ja käytäntöjä – lisää mielen hyvinvointia oppilaitoksiin

LIITE II: Koulutusten ja webinaarien palautekyselyn lomake

Hei!

Kiitos osallistumisestasi tilaisuuteen! Tilaisuus on osa "Nuorten mielen hyvinvoinnin tuki työelämässä ja työelämään siirtymävaiheessa" (Mielihyvin duunissa 2.0) -hanketta.

Lisätietoa hankkeesta löydät [täältä](#).

Haluamme jatkuvasti arvioida ja kehittää toimintaamme. Siksi pyydämme sinua vastaamaan tähän pieneen kyselyyn, jossa voit kertoa mielipiteesi (koulutus)tilaisuuden sisällöstä ja onnistumisesta.

Kyselyyn vastataan nimettömästi ja vastaaminen on vapaaehtoista. Vastaaminen kestää noin 5 minuuttia.

Ole hyvä ja kerro meille, miten tilaisuus sujui!

Hankkeen tietosuojaseloste löytyy [täältä](#).

Mielihyvin
duunissa

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

SILTA
VALMENNUS

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

Siun
SOTE

Mielenterveyden
keskusliitto

Terapiat
etulinjaan

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Kuntoutussäätiö

HUS*

VALO
valmennus
yhdistys

1. Halukkuus osallistua palautekyselyyn: *

- Kyllä, osallistun kyselyyn.
- Ei kiitos, en halua osallistua kyselyyn.

2. Merkitse tähän, minkä tilaisuuden yhteydessä vastaat kyselyyn. *

- 5 askelta -menetelmäkoulutus
- Toivon jäljillä
- Mitä mielessä?
- Nuorten työelämä ja hyvinvointi
- Toivo ja resilienssi työssä
- Palautekulttuuri työyhteisössä -työpaja (Keski-Suomen HVA)
- Muu, mikä? _____
- Ilmiölähtöinen valtakunnallinen etäseminaari (20.11.)
- Hyvinvointialueille suunnattu etäseminaari (27.11.)
- Menetelmiä, kokemuksia ja käytäntöjä – lisää mielen hyvinvointia oppilaitoksiin etäseminaari (2.12.)
- Toipumisrauha ja työelämä
- Opiskelijavastaavien koulutus- ja verkostoitumisiltapäivä (Pohjois-Savon HVA)
- Arviointityöpaja MHD2:n pilottiyksikköjen työntekijöille
- Nuorten ja työnantajien yhteiskehittäminen -työpaja

- Mielihyvin duunissa kuraattorien kehittämispäivä Pohjois-Karjalassa 10.11.

3. Minä päivänä osallistuit tilaisuuteen? *

pp.kk.vvvv

(Lomakkeen numerointi katkeaa teknisistä syistä johtuen.)

TILAISUUDEN TOTEUTUS JA SISÄLTÖ

7. Arvioi seuraavia tilaisuuden toteutukseen liittyviä väittämiä asteikolla 1–4.

	1 = Täysin eri mieltä	2 = Jokseenkin eri mieltä	3 = Jokseenkin samaa mieltä	4 = Täysin samaa mieltä
Tilaisuuteen osallistumisen ohjeet olivat selkeät ja tilaisuuteen liittyminen helppoa.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuuden tekniikkapuoli toimi hyvin.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuus oli rytmitetty hyvin ja eteni sujuvasti.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuuden ajallinen kesto oli sopiva.	☐	☐	☐	☐

8. Arvioi seuraavia tilaisuuden sisältöön liittyviä väittämiä asteikolla 1–4.

	1 = Täysin eri mieltä	2 = Jokseenkin eri mieltä	3 = Jokseenkin samaa mieltä	4 = Täysin samaa mieltä
Tilaisuuden sisältö vastasi odotuksiani.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuuden sisältö vastasi tarpeitani.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuuden pitäjät/kouluttajat hallitsivat esittämänsä asiat hyvin.	☐	☐	☐	☐
Tilaisuudessa käytetyt toimintatavat olivat hyviä ja toimivia	☐	☐	☐	☐

9. Sisälsikö tilaisuus sinulle työsi kannalta uutta tai merkityksellistä tietoa?

- Ei lainkaan
- Vähän
- Jonkin verran
- Melko paljon
- Erittäin paljon

10. Kuinka todennäköisesti aiot hyödyntää tilaisuudessa kuulemaasi tietoa jatkossa omassa työssäsi?

- Hyvin epätodennäköisesti
- Epätodennäköisesti
- Todennäköisesti
- Hyvin todennäköisesti

11. Kerro, mitä asioita tai oppeja sinulle jäi päällimmäisenä mieleen tilaisuuden sisällöstä. Arvioi ja reflektoi näitä oppeja ja niiden merkitystä työllesi. Mitä konkreettisia asioita voisit tai aiot esimerkiksi viedä tilaisuudesta oman organisaatiosi käyttöön?

12. Minkä kouluarvosanan (4–10) antaisit tilaisuudelle?

	4	5	6	7	8	9	10
Arvosana	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Miten kehittäisit tällaista tilaisuutta/koulutustoimintaa?

14. Mistä teemoista toivoisit tilaisuuksia/koulutuksia myöhemmin?

YHTEYS KUNTOUTUSSÄÄTIÖN HANKETIIMIIN:

Jos sinulla on kysyttävää tai haluat muuten olla yhteydessä Kuntoutussäätiön hanketiimiin *Mielihyvin duunissa 2.0* -hankkeeseen liittyen, ota yhteyttä Ira Vahteroon: ira.vahtero@kuntoutussaatio.fi, p. 040 833 298.

Palauta täytetty kyselylomake alla olevasta "Lähetä"-painikkeesta!

